

Erkenningsnummer:
P708478

de knotwilg

Akkervogels

To partridge
or not to partridge?

'Het lange voorjaar'
van Laurence Rose

'Ontdek-je-Plekje'
2020

ZOMERSE KUNST:

EEN BLOEMENWEI A LA MARGRIET.

Geert De Kockere
www.litenatuurjes.net

Editoriaal

- 3 Never waste a good crisis

Algemene informatie

- 4-6 Plattelandsvogels in 't West-Vlaamse Hart
8-10 *Opinie: 'To partridge or not to partridge?'*
Natuur- en Milieunieuwtjes
- 12 Algemeen
Buxusmot op z'n retour
(Weg)bermen
- 12-13 Gistel
Leven ten top
- 13 Koekelare
Afscheid van Miriam Vansevenant
- 13-14 Kortemark
'Trage wegen' krijgen naambord
- 14 Lichtervelde
Aardehopen Huwysbeekvallei geruimd
- 14-15 Oudenburg
Blauwborst
- 15 Staden
Een zee van margrietten
- 16-17 Torhout
Anthea steunt Natuurpunt
Insectenhotel in Groenhove
Verdwijnend Hondskruid
- 18-23 Activiteiten
- 24-25 Cursussen & vormingen
- 26 Programma JNM Roeselare
- 27-28 Op vogeltrek vanuit je luie zetel

Plaatselijke bijdragen

- NATUURPUNT GISTEL-oudenBURG & HOGE DIJkenVZW
- 30-31 Op bezoek in 'de grote zandbak'
- 32 Nieuws van Natuurfotografen Hoge Dijken
- NATUURPUNT MANDELSTREKE
- 34-35 Fietstraining met verrassende pauze
- NATUURPUNT RUIDENBERG
- 36-37 Wandel een hele zomer lang mee met 'Ontdek-je-Plekje'

Dirk Anseeuw, Koenraad Blonrock, Freddy Cordy, Willy De Ruyter, Paul Debaenst, Roney Debaillie, Sofie Declercq, Kato Defevere, Jana Demunster, Steven Demyttenaere, Erwin Deros, Danny Deschacht, Rose Deschynck, Piet Desmet, Leopold Dewulf, Danny Dewulf, Xavier Dirix, Olivier Dochy, Roland Eeckhout, Jozef Germonprez, Peter Hantson, Moniek Inghelbrecht, Isabel Lemahieu, Peter Lemmens, Koen Maertens, Dietrich Monteyne, Steven Nuytten, Georges Pollentier, Patrick Pottier, Johan Strobbe, Anton Van Derbeken, Bart Van Thuyne, Katrien Vanhouteghem, Maarten Verlinde, Gwendoline Vermeire & Ria Wyffels.

Omslagfoto: Kato Defevere. (De bloemenzee in natuurgebied 'De Vijfwegenpoel' in Staden.)
Foto's hiernaast: Erwin Deros.

Never waste a good crisis (*)

Met de komst van de zomer lijkt de Corona-epidemie steeds verder weg te deemsteren. Tenminste, toch in ons deel van de wereld. Misschien droom jij ondertussen ook van een lange, deugdlozende vakantie?

Deze vieze pandemie heeft de voorbije maanden velen pijn gedaan. Mensen werden ziek en overleden. Anderen vielen voor onbepaalde tijd zonder inkomsten of moesten het met te veel mensen zien te redden in een te kleine ruimte. Maandenlang leefden we geïsoleerd van elkaar. Het deed ons terugvallen op onze omgeving, deed ons beseffen hoe belangrijk familie en vrienden zijn. Hoe moeilijk kunnen we leven zonder een goed gesprek en een knuffel!

Wandelaars en fietsers gingen en masse op verkenning en ontdekten de mooiste hoekjes van onze streek. Gelukkig is er nog een bos in de buurt, kan je onbezorgd fietsen over autovrije fietspaden en loopt er hier en daar een wandelpad door het landschap. Nooit eerder was het zo druk in onze natuurgebieden!

Wordt het ooit nog zoals vroeger? En willen we dat ook wel? Staan we binnenkort met zijn allen weer uren in de file en blazen we op weg naar kantoor opnieuw tonnen CO2 de lucht in? Thuiswerken leek in Coronatijden toch goed te lukken? Is onze oude levensstijl niet te veel gebaseerd op nutteloze verplaatsingen met de wagen? Moet iedereen de komende maanden weer het vliegtuig in, ver weg, naar tropische paradijzen? Of gaan we op vakantie in eigen land, genieten we van ons rijke culturele erfgoed en smullen we van gezonde streekproducten?

Pompen we verder geld in industrietakken die ons milieu vervuilen en de natuur vernietigen? Kiezen we voor industriële landbouw, iets dat onze familiebedrijven doodknijpt en ons landschap verwoest? Of steunen we de moedige boeren die het over een ande-

re boeg gooien? Helpen we hen om gezonde voeding op ons bord te brengen en zo een eerlijke boterham te verdienen?

Nu de Europese Centrale Bank miljarden euro's in de noodlijdende economie wil pompen, kan ze deze bom geld misschien maar best gebruiken om de economie te vergroenen. Door nu vooral die bedrijven te steunen die ernstig werken aan een beter klimaat, een gezonder milieu en een rijkere natuur, moeten we onze euro's maar éénmaal uitgeven. Als we dit niet doen, zullen we eerst betalen voor de heropstart van de oude economie en later opnieuw voor de omschakeling naar een groene economie. De geschiedenis leert ons dat een crisis ook een kans kan zijn: het biedt ons een opening om lang aanslepende problemen aan te pakken.

Als natuur- en milieuvereniging doen we er alles aan om de vernieuwde aandacht voor lokaal groen om te zetten in een gezondere leefomgeving en meer natuur in jouw buurt. En wil je samen met ons genieten van de natuur? Kom dan naar één van onze vele zomeractiviteiten! Of ga lekker zelf op stap: op www.natuurpunt.be/wandelen, www.wandelnknooppunt.be en www.fietsnet.be vind je tienduizenden kilometers wandel- en fietsplezier. Dat moet zeker volstaan om er een boeiende en gezonde zomer van te maken.

De redactieraad van
Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw

(*) "Never let a good crisis go to waste". Dat zou een uitspraak zijn die Winston Churchill deed kort na de Tweede Wereldoorlog, in aanloop naar de vorming van de Verenigde Naties. Iets als "Elk nadeel heb z'n voordeel" van Johan Cruijff dus.

Plattelandsvogels in 't West-Vlaamse Hart

In de lente van 2019 gingen een 40-tal vrijwillige vogelkijkers en jagers op ronde in de noordelijke helft van 't West-Vlaamse Hart (*) om de broedvogels van het platteland te tellen. De intensieve landbouw van de 'groentestreek' wordt vaak beschouwd als té intensief voor een rijke biodiversiteit, maar hoe erg is het eigenlijk? Met veel goesting stortten de vrijwilligers zich op het veldwerk en ze kwamen terug met een berg cijfers en nieuwe ervaringen.

Het project liep tezelfdertijd ook in de Westhoek, Henegouwen en Noord-Frankrijk. We kunnen dus goed vergelijken. De analyse van de vele cijfertjes is nog bezig (eind 2020 verschijnt het rapport), maar we hebben toch al enkele voorlopige resultaten die we jou niet willen onthouden.

De landbouw mag dan wel intensief zijn in het gebied, met vaak meer dan één teelt per jaar en dus veel bodembewerking, bemesting en gebruik van bestrijdingsmiddelen, maar de percelen zijn relatief klein, vaak minder dan 2 ha. Dat maakt dat er heel veel variatie is en er veel randen tussen percelen zijn waar altijd een beetje ruigte kan overleven. Veel groentepercelen worden geleidelijk geoogst, waardoor er zich vaak onkruiden ontwikkelen.

Om bij al die percelen te geraken zijn er nog vrij veel onverharde wegen. Simpele planten als Vogelmuur en de zaadjes van Grote weegbree of Klein kruiskruid zijn heel geliefd bij akkervogels. Dit fijnmazige geheel is vermoedelijk de sterkhouders van de streek om nog vogels van landbouwgebied over te houden, zoals Gele kwikstaart,

Kievit, Kneu, Kwartel, Patrijs en Veldleeuwerik. De Scholekster is duidelijk algemener in Midden-West-Vlaanderen dan in de andere studiegebieden, maar nog altijd dun gezaaid.

Verder zijn er in dit platteland naast bedrijfsgebouwen met steriele gazons en zeer vogelarme villa's ook redelijk wat natuurvriendelijke tuinen met veel bomen en struiken, zelfs meer dan je zou denken (en goed voor Groenling en Spotvogel). Je vindt er nog oude boerenerven met een haag rond, heren en der zelfs ouderwetse weijtes met paardenbloemen. Daar vind je nog Fazant, Grasmus, Kneu, Ringmus en Steenuil. Serres en stallen zijn talrijk in de streek en huisvesten dan ook veel Witte kwikstaarten en Zwarte roodstaarten. De Boerenwaluw wordt goed beschermd, onder andere via het

Midden-West-Vlaanderen kent een intensieve, maar erg gevarieerde en kleinschalige landbouw. Elk beetje natuurlijk element is van groot belang voor het overleven van plattelandsvogels en andere biodiversiteit. Ook onverharde wegen: vogels nemen er een stofbad en vinden er insecten en onkruidzaden.

Scholekster(links) en Kievit (rechts) op een courgetteperceel. De Scholekster doet het redelijk goed in de regio en is hier duidelijk talrijker dan in de Westhoek. De Kievit ook, maar door het bedroevend lage broedsucces is de kans op spoedig uitsterven reëel.

Stad-Land-schap, en doet het ook nog redelijk. De Huiszwaluw bleek echter zeer schaars. Van de categorie 'vee in open lucht' bleken in Midden-West-Vlaanderen meer hobbydieren buiten te staan dan elders: paarden en schapen. Dat is logisch in een landschap met veel zonevreemde woningen. De aanwezigheid van runderen in open lucht was ongeveer gelijk met de Westhoek en Henegouwen, maar veel hoger dan in aangrenzend Frankrijk waar de dieren blijkbaar vaker op stal blijven.

Het cultuurlandschap met voedselrijk raaigras en her en der waterreservoirs speelt in de kaart van exoten als Canadese gans en Nijlgans. Die zijn hier talrijker dan in de andere studiegebieden. Roofvogels als Torenvalk en in mindere mate Buizerd kunnen zowat overal gezien worden. 2019 was een goed muizenjaar en muizen zijn hun belangrijkste prooien. De Torenvalk profiteert van het plaatsen van aangepaste nestkasten. De Buizerds trekken hun plan met verspreide bosjes, al weten we niet in hoeverre het over echte broedvogels gaat dan wel over onvolwassen overzomeraars.

Op de akkers en graslanden zelf is de situatie anders. Het is moeilijk overleven voor de echte akkervogels, want het is er 'druk' met werkzaamheden. De Veldleeuwerik is bijna verdwenen en is maar sporadisch aanwezig in de

meer open gebieden. Kievit, Patrijs en Gele kwikstaart houden redelijk goed stand, maar er zijn ook lege gebieden.

De Kievit lijkt nauwelijks jongen groot te krijgen door de talrijke werkzaamheden op het land. Minder en minder zitten nog meerdere koppeltjes bij elkaar, al is dat in Midden-West-Vlaanderen nog iets meer het geval dan in de Westhoek. Die jagen in groep de kraaien weg van de nesten en kuikens. Als er maar één koppeltje zit hebben de oudervogels daar alleen al bijna een dagtaak aan. Als er geen verjonging komt, zal de populatie snel 'vergjzen' en uitsterven.

Door het intensieve grondgebruik en drainage is er weinig bodemleven meer over en heerst er dus ook voedselgebrek. Het zou bijzonder jammer zijn om zo'n leuke en echt typische landbouwvogel te verliezen, die nog niet eens zo lang geleden in groepen van honderden of zelfs duizenden overwinterde op onze graslanden en akkers. Volgend voorjaar zullen de mensen van het Stad-Land-schap starten met experimenten rond nestbescherming in samenwerking met lokale vrijwilligers. Als het een beetje doenbaar is, wil men dat nadien graag verruimen.

De Patrijs haalt nog dichtheden van gemiddeld 3,6 paartjes per vierkante

kilometer. Drie paar is het minimum om er nog op te mogen jagen. De jagers van de wilfbeheereenheden uit de streek houden nu betere tellingen om niet aan overbejaging te doen, wat anders een reëel risico op uitsterven zou vormen bij deze bedreigde soort. De Patrijs profiteert waarschijnlijk nog het meest van het gevarieerde mozaïek dat het landbouwgebied van Midden-West-Vlaanderen is. Ze vinden op elk moment van het jaar wel een plekje waar het rustig toeven is.

Op een echt natuurvriendelijk platteland vinden nog veel meer vogelsoorten een stek. Een reeks meer gevoelige soorten is, hoewel zeldzaam, wel nog te vinden in de Westhoek. Ze zijn iets algemener in Noord-Frankrijk en hier en daar in Henegouwen. In Midden-West-Vlaanderen zijn ze uitgestorven in de voorbije tien tot dertig jaar: Geelgors, Graspieper, Putter, Rietgors, Roodborsttapuit en Zomertortel. Om die terug te krijgen is er veel werk aan de winkel. Lees: een serieuze ommezwaai in het landbouwbeleid... Er is beduidend meer ruimte nodig voor natuurlijke elementen zoals bloemrijke bermen en graslanden, een veel rijker bodemleven, een periode van minstens 6 weken tussen twee maai beurten van raaigras (voor nesten van Veld-

Op deze maisstoppel groeit veel eetbaar onkruid voor Kneu en Patrijs. Het is ook ideaal voor Kievit of Veldleeuwerik om er te broeden. Maar weldra wordt de stoppel omgeploegd en gaan de nesten onherroepelijk verloren. Het is erg moeilijk om daar iets aan te doen.

Her en der zijn nog oude landschapselementen te vinden zoals knotwilgen, oude weijtes en onkruidrijke plekjes. Maar er zijn ook heel wat tuinen met inheemse bomen en struiken. Dat zijn de sterkhouders van de streek om nog wat vogels en andere soorten over te houden.

Een maisperceel levert bijna niets op voor de natuur, maar een boom- en struikrijke tuin wel. Hier zaten Braamsluiper, Groenling en Spotvogel!

leeuwerik), zadenrijke percelen voor de winter en een groter aantal dichte doornstruwelen groot of klein.

Toch kan iedereen die op het platteland woont al iets doen: maak om te beginnen van je tuin een kleine wildernis. Zuiver je afvalwater zodat de sloten weer schoon water en meer leven bevatten. Die insecten zijn belangrijke voedselbronnen voor vogels bij droogte. Landbouwers kunnen letten op nesten van groundbroeders als Kievit en Scholekster en er even rond rijden. Voor erfbeplanting, groenschermen en overhoekjes zijn onze inheemse bomen en struiken veruit de beste keuze. Hou stroken of zelfs hele percelen grasland bemestings- en herbicidenvrij zodat daar weer Paarden- en Pinksterbloemen kunnen bloeien en zaad zetten. Behoud onverharde weggetjes. Vogels nemen er graag een broodnodig stofbad, ze kunnen er opdrogen na een bui en er zijn veel zaden te vinden. Verzorg oude (knot)bomen en hagen waar ze nog staan. Ze zijn 'gerijpt' en bieden aan veel meer soorten plaats dan jonge aanplantingen. En geniet van een fraaiër landschap!

In een later nummer verschijnen meer details over de resultaten. Maar daarop wil ik niet wachten om alle vrijwilligers alvast te bedanken voor hun enthousiasme en inzet!

Tekst en foto's: Olivier Dochy.

Alle foto's werden genomen in of rond Oostnieuwkerke.

(*) Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart is een samenwerkingsverband tussen de provincie West-Vlaanderen en 17 steden en gemeenten van de arrondissementen Roeselare en Tielt. De werking is vergelijkbaar met deze van de Regionale Landschappen, waarbij gewerkt wordt aan de belevingswaarde, leefbaarheid en omgevingskwaliteit van de regio. Daartoe worden activiteiten en projecten georganiseerd op vlak van educatie, erfgoed, landschappelijkheid, natuur en recreatie, zowel in de stad als op het platteland.

Volg ons op facebook "Origin'O torhout"

We zijn open van
ma-do 9u - 18u
vr 9u - 19u
zat 9u - 13u
Industrielaan, 3
Torhout

biobuurtwinkel
Origin'O

Heerlijk vers!

Overstappen naar Argenta is kinderspel.

Gemakkelijk, gratis en snel.

MARIANNE DEPRAETERE
FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare
051 20 50 94

KANTOOR LEEN TANGHE
FSMA 46897 cAcB
Aartrijkestraat 12, 8820 Torhout
0475 45 67 62

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA
FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare
051 24 28 27

VANDEZANDE-BRYSSE
FSMA 113630 cAcB
Marktstraat 20, 8810 Lichtervelde
051 72 44 11

KANTOOR VANHAECKE
FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksesteenweg 464, 8800 Rumbeke
051 24 46 53

RUDI VERHOEST
FSMA 46891 cAcB
Noordlaan 9, 8800 Roeselare
051 24 01 30

ALG/DB-ADAX-Bankoverschrijving NL-112018

Opinie: 'To partridge or not to partridge?'

Op dit ogenblik is het debat ietwat verkalmd, maar over enkele maanden zullen de gemoederen opnieuw hoog opslaan. Biologen, jagers, natuurbeschermers, opiniemakers, politici, wetenschappers, ... iedereen zal weer zijn zegje willen doen over de jacht op de patrijs (*Perdix perdix*). De kans is groot dat de discussie ook binnen ons bestuur weer opblaait.

Wie niet bekend is met de verschijning van deze ondertussen symbolische soort, vindt hieronder alvast een foto. De patrijs is een akkervogel uit de familie van de fazantachtigen en wordt ook op culinair vlak erg gewaardeerd. Je vindt 'm in grote delen van Europa, tot in het westen van Azië, in cultuurlandschappen, graslanden en steppes. Bij ons vind je de patrijs vooral in extensief beheerd landbouwgebied met vele hoekjes en kantjes, zoals akkerlanden, braakliggende terreinen, hagen, heggen, houtkanten, onverharde

wegen, overhoekjes en stoppelakkers. Zijn voedsel bestaat uit bladeren van grassen en klaver, granen, onkruiden en zaden, en insecten voor de kuikens. De soort veroorzaakt geen schade aan landbouwgewassen.

Hoeveel broedparen er in Vlaanderen zitten is niet duidelijk, omdat er geen eenduidige cijfers voorhanden zijn. Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek komt uit op zo'n 5.000 paar als het een schatting maakt op basis van de cijfers van de ABV-tellingen (Algemene Broedvogels Vlaanderen). Als het Instituut zich daarentegen baseert op de cijfers van de jagerij zelf, zoals terug te vinden in data van de wildbeheereenheden, komt ze uit op 25.000 paar. Een gigantisch verschil.

Malafide patrijsenjagers zouden wel eens verkeerde tellingen doorgeven. Of zelfs gekweekte vogels uitzetten,

zoals blijkt uit een krantenartikel van 2017, iets dat al sinds 1991 verboden is. Dit maakt het quasi onmogelijk om het aantal patrijzen in Vlaanderen correct in te schatten. Om jullie een idee te geven: bij een bekend patrijsenkweker in de buurt is sprake van 8.000 koppels patrijzen. Er moeten 3 koppels per vierkante kilometer zitten om te mogen jagen, dus de patrijzen bij deze ene kweker zijn voldoende om ruim 2.600 vierkante kilometer te bevolken, ruwweg een hele provincie. Niet dat die kweker dat ooit zou doen natuurlijk. Het zou een verschrikkelijk beeld zijn: uitgezette dieren weten onvoldoende hoe ze zich moeten gedragen in het wild. De belangenvereniging van de jagers beschouwt de praktijk trouwens ook als onethisch en veroordeelt ten stelligste eventuele uitzettingen.

Eén ding is zeker: op de Vlaamse Rode Lijst voor broedvogels staat de patrijs

De patrijs of het veldhoen is een akkervogel uit de familie van de fazantachtigen. Een volwassen patrijs is 28 à 32 centimeter lang en is compact met een rond lichaam. De wetenschappelijke naam *Perdix perdix* is mogelijk een onomatopoeë (klanknabootsend woord) omdat de roep van de patrijs klinkt als kierr-ik of pierr-ik.

3 jonge patrijzen tussen de graanstoppels. De kuikens van de patrijs zijn volledig afhankelijk van insecten. Daardoor overleven patrijzen alleen op plekken waar er nog voldoende insecten te vinden zijn, zoals in ruige akkerranden en graslanden.

vermeld als 'kwetsbaar', slechts één trapje hoger dan 'bedreigd', omdat de patrijs er op 10 jaar tijd net geen 60 % op achteruit ging. Die cijfers zijn jammer genoeg wél betrouwbaar. De hoofdoorzaak van deze achteruitgang is een gebrek aan insecten en onkruiden, een gevolg van het intensieve gebruik van pesticiden en herbiciden in de moderne landbouw. Daarbij komt ook nog een afname van de nestgelegenheid en dekking doordat kleinschalige hoekjes en kantjes uit het landschap verdwijnen. Bovendien lopen nesten en jonge vogels in het broedseizoen het risico om uitgemeaid te worden. (De veldleeuwerik, een andere iconische akkervogelsoort, ging er sinds de jaren '70 met 95% op achteruit.) Om maar te zeggen: de toestand is zorgwekkend.

Ondanks dat de patrijs in Vlaanderen een Rode Lijstsoort is, mag deze bejaagd worden, weliswaar enkel door leden van erkende wildbeheereenhe-

den en enkel indien de patrijzenstand in een bepaald gebied 'gunstig' is. In Luxemburg, Nederland, Zwitserland en het grootste deel van Duitsland is dat niet meer mogelijk. Daar is de jacht op patrijs ondertussen verboden. Wallonië volgt vanaf 1 juli 2020.

Om de achteruitgang van de natuur op het platteland een halt toe te roepen, werden er beheerovereenkomsten in het leven geroepen. Landbouwers kunnen op vrijwillige basis zo'n overeenkomst afsluiten met de Vlaamse Landmaatschappij, waarbij ze 5 jaar lang extra inspanningen doen voor biodiversiteit / milieu / natuur; in ruil voor een jaarlijkse vergoeding. Jagers en wildbeheereenheden doen al vele jaren inspanningen om het de patrijs toch naar de zin te maken in ons steeds kalere landbouwlandschap, bijvoorbeeld door het inzaaien van speciale akkertjes waar de vogels beschutting en voedsel vinden, of de heraanplant van hagen en heggen. Dat

is niet alleen positief voor de patrijs, het helpt ook andere akkervogels om te overleven, zoals de gele kwikstaart, de kwartel en de veldleeuwerik. In het faunabeheerplan van de wildbeheereenheid 'Houtland' staat letterlijk dat *"men hoopt dat de jacht op de patrijs open kan blijven, want alleen zo kunnen inspanningen van jagers voor de patrijs blijvend verwacht worden"*. *'Quid pro quo'* of 'voor wat hoort wat', dus?

Alhoewel de achtergrond en belangen van de jacht-, landbouw- en natuursector vaak tegenstrijdig zijn, vinden ze in deze akkervogelmaatregelen dus toch een raakvlak van waaruit zinvol samengewerkt kan worden. We moeten echter toegeven dat niet iedereen zich daar comfortabel bij voelt. Voor heel wat natuurliefhebbers is de jacht iets als vloeken in de kerk. Maar als we eerlijk zijn moeten we bekennen dat het merendeel van de patrijzenjagers

zowel de grootte als het gedrag van die plaatselijke populaties stukken beter kennen dan ikzelf of de vele roepers in dit debat. Altijd opletten met wat je zegt, dus. :-) Het is in ieder geval de kwaliteit van het leefgebied die de akkervogelpopulatie maakt of kraakt, zoveel is zeker.

Om mijzelf beter te informeren ging ik dit voorjaar in op de uitnodiging om het project PARTRIDGE, een groot Europees project voor de patrijs en akkerbiodiversiteit, in Ramskapelle te bezoeken. Dat in het gezelschap van iemand van Inagro, het vroegere 'Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw'. Wat een weelde! Tientallen beheerovereenkomsten gespreid over honderden hectaren geven de natuur daar een boost. Veel soorten zijn hier duidelijk bij gebaat. Dit project, dat hoogstwaarschijnlijk wordt verdergezet en uitgebreid naar andere soorten, bevestigt zeker het belang van een gevarieerde en gezonde habitat voor akkervogels.

Het succes zit hem zeker ook in de samenwerking tussen boeren, Inagro, het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, natuurbeschermers, de Vlaamse Landmaatschappij en de wildbeheereenheden. Maar om eerlijk te blijven: ik vond het wel vreemdend om ook voedertonnen te zien staan aan de rand van de gebieden met beheerovereenkomsten. Grote profiteurs van laatstgenoemde praktijk zouden, naast de fazanten en patrijzen, trouwens raten zijn. Sommigen maken zich blijkbaar ook druk over de toch logische toename van een aantal predatoren.

Na mijn terugkomst kon ik het niet laten even bij de mannen van Hubertus Vereniging Vlaanderen te informeren, de belangenvereniging voor de jacht en jagers in Vlaanderen. Hun vriendelijke persverantwoordelijke, Maarten Goethals, stond mij kort te woord. Je moet het die jagers wel nageven, ondanks

de moeite die ze klaarblijkelijk hebben om een heterogene groep jagers te vertegenwoordigen, zijn ze in deze wel consequent: op patrijzen jagen is een traditie die ze echt niet verloren willen zien gaan. Voor hen is het inderdaad heel wat: een arbeidsintensieve jacht die het jaar rond duurt en toegegeven, er komt strategie en wat risico bij kijken. Patrijzen vliegen namelijk graag manshoog, wat de kans op een ongeval ietsje groter maakt.

Ook bij Vogelbescherming Vlaanderen wilde ik eens polsen naar hun mening. Dit vooral naar aanleiding van de open brief die ze naar minister Demir stuurden en die ik persoonlijk toch wat te kort door de bocht vond. Ik kreeg bij toeval de directeur zelf, Paul Van Dale, aan de lijn. De goed geïnformeerde doctor verontschuldigde zich meermaals voor het feit dat hij nog maar kort op die stoel zat en daarom nog niet honderd procent vertrouwd was met de materie, maar zijn boodschap is toch heel duidelijk: wetenschappelijke kennis primeert op tradities. Een organisatie die al jaren met veel expertise werkt aan de bescherming van vogels, kan je dat moeilijk kwalijk nemen.

Vogelbescherming Vlaanderen baseert zich daarvoor onder meer op een rapport uit 2019 van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. Inderdaad: één van de partners van PARTRIDGE, het Europese project dat al loopt sinds 2017. In essentie stellen de onderzoekers zich de vraag of het nog wetenschappelijk verantwoord is om in Vlaanderen op patrijzen te jagen. Hun conclusie: de huidige jachtwetgeving slaagt er onvoldoende in om overbejaging tegen te gaan en het instituut suggereert zelfs tijdelijke jachtverboden op plaatsen met een hogere populatie.

Mensen als Dirk Draulans noemen deze jacht dus niet geheel onte recht absurd. Eigenlijk weet ieder-

een dat het afschieten van steeds zeldzamer wordende vogels niet zal helpen om de populatie te herstellen. Open deuren, noemen we zo iets. Het is vermoedelijk wel zo dat door de zorg voor deze soort door bonafide wildbeheereenheden, die akkervogelmaatregelen uitvoeren, de populatie hier en daar stand houdt en, in hoeverre het wetenschappelijk verantwoord is dat te zeggen, plaatselijk 'gunstig' blijft. We mogen het kind ook niet met het badwater weggooien.

Ik wilde dit ingewikkelde dossier in de eerste plaats voor mezelf uitklaren. En zoals vaak blijkt het toch niet zo zwart-wit in elkaar te zitten als je aanvankelijk zou denken. Ja, er wordt samengewerkt met jagers, maar zo worden er zinvolle acties op poten gezet voor de patrijs waar heel wat andere akkervogels mee van profiteren. En zoals gezegd: jagers weten vaak beter dan ons waar er patrijzen in hun jachtgebied zitten, maar patrijzen schieten bevordert de populatiegrootte natuurlijk niet.

Mijn dank aan alle betrokkenen die het goed voorhebben met de patrijs en die mij inspiratie leverden voor deze opinie: de boeren met de beheerovereenkomsten die ik mocht bezoeken, de mensen van Inagro die mij op sleeptouw namen en zeker ook Vogelbescherming Vlaanderen. Ook de mensen van Hubertus Vereniging Vlaanderen wil ik bedanken. Aan deze laatsten zou ik, namens mezelf, toch een vriendelijke oproep willen doen. Nog meer transparantie, zoals bij die jagers uit het Roeselaarse die open tellingen organiseren, zou goed zijn. Als de populatie plaatselijk onder druk staat, wordt er door jullie niet op gejaagd: iets wat lang niet iedereen weet. 'Walk your talk' zou eigenlijk het motto moeten zijn. Dat is gelijk een knipoog naar alle natuurverenigingen, ook de onze.

Tekst: Maarten Verlinde
Foto's: Freddy Cordy

INTELLIGENT WONEN

"Meer en meer particulieren en bedrijven doen aan intelligent wonen. Dit staat voor intelligent sturen en intelligent energiebeheer, meer comfort met minder energie."

**KWALITEIT
INNOVATIE
GROEN**

ZONNEPANELEN
WARMTEPOMPEN
AIRCO
ELEKTRICITEIT
CAMERA'S
VENTILATIE
DOMOTICA
AUTOMATISATIE

"Intelligent wonen is een kwalitatief energie bedrijf. We gaan verder dan de klassieke installateurs. Samen met onze klant zoeken we naar een duurzame energetische oplossing. Samen gaan we de strijd aan met uw energiefactuur."

BRUGGESTENWEG 21 HOOGLÉDE-GITS

TEL: 0475/34.67.37

Sights Of Nature
Natuurpunt Optiekshop
Varingveld 89
8400 Jabbeke
050 31 50 01
www.deputter.be

OFFICIEEL PARTNER

KITE OPTICS

SWANSON OPTIE

Leica

ZEISS

Bynnex

KITE BINO APC STABILISATIE
INTELLIGENTE OBSERVATIE

Koop uw instrument met ledenkorting bij Sights Of Nature, officieel partner, en steun zo Natuurpunt

VERREKIJKERS | TELESCOPEN | MICROSCOPEN | ACCESSOIRES

KITE OPTICS
www.kite-optics.be

Natuur- & milieunieuwtjes

ALGEMEEN

Buxusmot op z'n retour

De buxusmot is een Aziatische nachtvlindersoort die per ongeluk werd ingevoerd in Europa. In verschillende landen groeide deze soort uit tot een ware plaag omdat ze hier nauwelijks natuurlijke vijanden heeft. In ons land werden de eerste exemplaren gespot in 2010, in de regio Antwerpen. Van daaruit verspreidden ze zich als een olievlek over het land. West-Vlaanderen was daarbij de laatste provincie die gekoloniseerd werd. Resultaat: overal kaalgevreten buxusstruiken en containerparken vol met (grotendeels) afgestorven planten.

Maar goed nieuws: het gaat niet meer zo goed met de buxusmot. Jammer genoeg geldt dat nog niet voor West-Vlaanderen, maar wel voor de gebieden waar de soort al langer voorkomt. De verklaring daarvoor is dat er na de eerste massale uitbraak gewoon veel minder buxusplanten in de tuinen staan, en dat de overblijvende buxusplanten beter beschermd worden door hun eigenaars. Daardoor is er gewoon veel

Deze koolmees bij B&B Gitsdal in Hoogleden heeft geleerd dat de buxusstruiken vol lekkere hapjes zitten. Foto: Dietrich Monteyne.

minder voedsel beschikbaar voor de rupsen. De verwachting is dat de buxusmot nooit helemaal zal verdwijnen, maar dat de grote schade die we de voorbijgaande jaren hebben gezien, met volledig kaalgevreten struiken, binnenkort tot het verleden behoort.

En ook niet onbelangrijk: onze vogels hebben ontdekt dat er op die vreemde, Zuid-Europese struiken, tegenwoordig lekkere hapjes te vinden zijn. We kregen meldingen binnen van meesjes, mussen en kauwen die systematisch buxusstruiken afzoeken naar wat lekkers.

(Weg)bermen

Wegbermen: voor de een prachtig wild boeket, voor de ander een 'hoop vuilte' die hoogdringend gemaaid of gesproeid moet worden. Kortom: het beeld dat mensen van wegbermen hebben en de manier waarop ze er mee omgaan, durft wel 'ns te verschillen. En dan is er natuurlijk nog de wetgeving, 'Het Bermbesluit' is er gekomen om de bermen, die in Vlaanderen een omvangrijke oppervlakte beslaan, op een natuurvriendelijker manier te beheren. Sommige beheerders (gemeenten, provincie, polderbestuur, ...) leveren prachtig werk, op andere plaatsen wordt de wetgeving rigoreus met de voeten getreden.

Voor het volgende nummer van 'de knotwilg' werken we aan een artikel over dit thema. Weet jij ergens een prachtige berm liggen vol interessante planten en eventueel ook dieren? Graag een berichtje aan het secretariaat (Peter.Lemmens@natuurpunt.be) met de precieze ligging en enkele foto's. Of loopt het bij jou in de buurt helemaal mis: ook graag de precieze ligging en enkele foto's. Veel kans dat 'jouw berm' dan de volgende 'knotwilg' haalt.

GISTEL

Leven ten top

In de vorige 'knotwilg' schreven we al over de drie reigernesten in de oude rode beuk bij 'Abdij Ten Putte' in Gistel. Maar keerden die reigers na de winter ook naar hun stek terug? Eind april gingen we een kijkje nemen en ja hoor: mét resultaat.

Plots kwam er een blauwe reiger aanvliegen. Dit majestueuze beest landde doelgericht in de top van de

rode beuk en keek speurend rond. Hij zag waarschijnlijk dat alles veilig was en klauterde met wiekende vleugels tussen de takken en bladeren door, om uiteindelijk neer te strijken in een van de nesten. Hij of zij was er even op uit geweest. Een foerageertochtje?

Het is nu echt zoeken om die reigernesten nog terug te vinden in het dichte bladerdak. 't Is ook maar vanaf het ontluiken van de bladeren dat de eieren worden gelegd en de broed-

De reiger landde eerst in de top van de boom, om van daaruit af te dalen naar zijn nest. Foto: Moniek Inghelbrecht.

tijd begint. Veiligheid en intimiteit boven alles.

Van mijn kant uit: volle bewondering voor die vogels die ieder voorjaar hun enorme nest ineen knutselen. Ze doen het uiteraard zonder handen en zijn hun eigen architect. Ze zoeken een goede plek en be-

ginnen eraan of ze restaureren hun oude woonst 'met behoud van authentieke elementen'. Dat is alleszins wat hier gebeurde na de doortocht van de februaristormen Ciara, Dennis en Jorge.

Als alles meezit hangt er nieuw leven in de lucht. Reigerman en

reigervrouw broeden samen de eieren uit. De jongen wonen ongeveer 50 dagen in bij pa en ma reiger. We hebben er alle vertrouwen in en houden alvast de nesten en het doen en laten van de vogels in de gaten.

KOEKELARE

Afscheid van Miriam Vansevenant

Op 25 maart overleed onverwacht Miriam Vansevenant, de vrouw van ons bestuurslid Roland Eeckhout. Miriam werd 65 jaar en laat naast Roland ook een zoon achter. Miriam kwam regelmatig helpen bij het verzendklaar maken van 'de knotwilg' en was er ook bij op heel wat andere activiteiten. Wij zullen haar fijne gezelschap missen en wensen de familie veel sterkte bij dit veel te vroege verlies.

De tekst van dit kaartje vat het voor Roland helemaal samen:

Lieve Roland, het overlijden van Miriam heeft velen aangegrepen. Het is verschrikkelijk dat je haar zo uit je handen hebt zien glippen. Hartverscheurend. Ik leef met jou en je familie mee. Want ik heb een boontje voor jullie. Jullie zijn een prachtig en positief koppel, met de voeten op de grond. Jullie vulden elkaar perfect aan, haalden het beste in elkaar naar boven. Een inspiratie voor velen. Geef haar de plaats die ze verdient, op welke manier dan ook. Je moet geloven dat ze bij je blijft, met alle liefde die ze voor je in petto heeft. Maar het zal op een andere manier zijn. Je zal jezelf en je leven moeten heruitvinden. Dat is zwaar om dragen, hard en moeilijk, maar niet onmogelijk. Ik wens je uit de grond van mijn hart alle moed die je nodig hebt om het pad dat voor je ligt te bewandelen.

Miriam Vansevenant

22/11/1954 – 25/03/2020

KORTEMARK

'Trage wegen' krijgen naambord

Begin april verschenen er nieuwe straatnaamborden in Kortemark. Niet de klassieke gemeentelijke straatnaamborden, maar bordjes met de namen van 'trage wegen'. Dat zijn paden of wegen die bestemd zijn voor niet-gemotoriseerd verkeer, meestal buurt- of kerkwegels, doorsteekjes of onverharde wegen. Door deze een naambordje te geven is gelijk duidelijk dat dit openbare wegen zijn, worden ze meer gebruikt en kunnen ze minder snel verdwijnen. In totaal gaat het om een 40-tal paden en wegjes.

In 2017 boog de milieuraad zich over dit dossier en richtte een aparte werkgroep op. Die lijstte alle huidige trage wegen op. Sommige daarvan lig-

De 'Schuddebeurzeweg', een van de ca. 40 Kortemarkse 'trage wegen' die nu een naambord kregen.

Foto: Maarten Verlinde.

gen er perfect bruikbaar bij, andere hebben een opfrisbeurt nodig. En dan zijn er ook nog de trage wegen

die al dan niet gedeeltelijk afgesloten of ingepalmd zijn. Voor sommige zou het nuttig zijn ze te heropenen,

andere zouden geen meerwaarde meer bieden, zegt de werkgroep.

Patrick Deruytter, die ook deel uitmaakt van deze werkgroep, ging op zoek naar de oorspronkelijke namen van deze buurtwegen, zodat elke trage weg het juiste naambordje kon krijgen. Nu kan je gaan stappen over bijvoorbeeld de Haessackwegel, de Kapoenwegel of de Schuddebeurzewegel.

Dat is niet alleen leuk, maar biedt je als wandelaar of fietser ook een verkeersveilig alternatief voor de drukke autowegen. Daarom inventariseert de gemeentelijke mobiliteitsdienst nu, in samenwerking met de WVI (de West-Vlaamse Intercommunale, een organisatie voor intergemeentelijke samenwerking) de zogenaamde 'missing links'. Dat zijn de stukken die nu nog ontbreken om een verkeersveilig wan-

del- en fietsnetwerk uit te bouwen.

Wij vinden het alvast bijzonder dat Kortemark zo'n belangrijke stappen zet op vlak van trage wegen. Dat is iets waar wij al jaren voor ijveren, maar in de meeste gemeenten maar héél moeizaam of zelfs helemaal niet van de grond komt. Misschien moeten ze eens overleggen met de collega's van Kortemark?

LICHTERVELDE

Aardehopen Huwynsbeekvallei geruimd

Eind december 2006 verschenen er enorme aardehopen in de Huwynsbeekvallei. Een van de eigenaars had een vergunning gekregen om er een perceel 30 centimeter op te hogen, maar in plaats van de voorziene 30 centimeter verschenen er letterlijk huizenhoge bergen. Volgens het dossier werd er 3 keer meer aarde geleverd dan nodig voor de vergunde ophoging. Die aarde kwam trouwens van Hoogdele, waar een bedrijf een stuk van de Gitsberg afgroef om zijn uitbreidingsplannen te realiseren.

Op zich was het verlenen van deze vergunning al geen goede zet, omdat dit het brongebied van de Huwynsbeek is. De laaggelegen graslanden in dit gebied zijn een soort van natuurlijke bufferbekkens. Ze houden het water op, waardoor het trager naar de ring en het stroomafwaarts gelegen dorpscentrum wordt gestuurd. En hoe meer hier opgehoogd wordt, hoe minder water hier gebufferd kan worden. En dat is om problemen vragen in het overstromingsgevoelige Lichtervelde.

Na klachten vanuit de natuur- en milieubeweging, ook vanuit onze vereniging werden, de werken stil-

gelegd door de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur. Dat was het begin van een jarenlange juridische strijd, waarbij de aardehopen bleven liggen waar ze in 2006 gedumpt werden.

Begin april bleek nu dat de hopen werden geruimd: de aarde werd uitgespreid op de hogerop gelegen akkers, aan de overkant van de weg. Daarmee is er na meer dan 13 jaar een mooie oplossing gevonden waarbij de drassige graslanden in de Huwynsbeekvallei gespaard bleven.

De aardehopen in de Huwynsbeekvallei 2006, 2011 en 2020: opgeruimd staat netjes. Foto's: Peter Lemmens.

OUDENBURG

Blauwborst

De blauwborst is een opvallende verschijning door zijn uitbundige zang en exotische kleuren. Het mannetje heeft een blauwe kin en borst, met in het midden een witte

vlek. Aan de onderkant wordt de blauwe borst begrensd door een zwarte band, een dunnere witte band en daaronder een roestbruine vlek. Spreidt een blauwborst zijn staart, dan zie je een opvallende oranjebruine staartbasis met een zeer brede zwarte eindband. Bij

het vrouwtje ontbreekt de blauwe borst, maar net als het mannetje heeft zij een lichte wenkbrauwstreep en eenzelfde oranjebruine staartbasis met zwarte eindband.

Deze zomervogel overwintert in Afrika en Zuid-Azië, maar vanaf

midden maart vind je 'm vooral in moerasbosjes en ruige rietvelden. Daar bouwen ze hun nest en vinden ze een rijk aanbod aan rupsen en andere kleine insecten, waar ze hun jongen mee grootbrengen.

Tegenwoordig kan je de blauwborst bijna overal in de polders aantreffen en op de meeste plaatsen gaan ze ook over tot broeden. De Schorreweiden en 't Pompje zijn alvast plekken waar deze prachtige zangvogel zich helemaal in zijn nopjes voelt.

Tijdens de balts vliegt het mannetje op uit het riet, ondertussen melodieus zingend, om elders neer te strijken. Ideaal voor een foto! Foto: Freddy Cordy.

STADEN

Een zee van margrietten

Vlakbij Vijfwegen ligt al vele jaren een mooie amfibierijke poel, maar op paaszaterdag 2017 werd de poel gedempt en het grasland errond gescheurd. Al snel bleek dat de nodige vergunningen ontbraken en dat de eigenaar zich van geen kwaad bewust was.

Ons protest bracht heel wat op gang en eind 2017 kocht Natuurpunt, na herstel van de poel en het grasland, het perceel van een kleine hectare aan. Ondertussen is er al veel werk verzet om de natuurwaarden weer op te krikken, met als één van de doelstellingen de weide te laten evolueren naar bloemrijk grasland.

Stadslandschap 't West-Vlaamse hart maakte een plan op en we zaaiden het weiland in wording in met onder meer kamgras, reukgras en rood zwenkgras, soorten die uit de bermen verdwijnen. Die grassen werden aangevuld met autochtoon geoogste zaden van klavers, knooppkruid, margrietten en nog veel meer.

Deze eerste zomer blijken vooral de margrietten het goed te doen,

Luchtfoto van ons natuurgebiedje: een zee van witte bloemen! Foto: Steven Demyttenaere.

héél erg goed. Ons natuurgebiedje werd dit voorjaar één witte bloemenzee. We werden bijna overrompeld door het succes. Mensen kwamen van heinde en verre kijken en foto's nemen. Ook de cover van deze 'knotwilg' is een beeld van 'De Vijfwegenpoel'. Om de mensen nog meer te laten genieten, maaiden we in allerijl een pad doorheen de weide, zodat je ook dwars door de bloemen kan wandelen zonder het grasland te beschadigen.

Later dit jaar gaan we uiteraard weer maaien en hooien zodat de bodem verder verschaalt. Daarmee komt er hopelijk plaats voor al die andere b(l)oeiende hooilandplanten, zodat deze bloemenzee op termijn ook geel en paars zal kleuren. En met de poelen – het Stad-Land-schap groef er nog eentje bij voor ons – gaat het ook de goede kant uit: daarin vinden we alweer groene kikkers, alpenwatersalamanders en kleine watersalamanders.

TORHOUT

SPONSORFIETSTOCHT

In juli gaan we naar de Ardennen. Uit respect voor de natuur, doe ik dat niet per auto maar per fiets. Ik ga 200 km afleggen in 3 dagen! Wil je mij sponsoren voor deze inspanning, geef een seintje vóór 21 juli via: gwendoline_vermeire@hotmail.com. Het bedrag is willekeurig. Elke euro helpt!

T.v.v. Natuurpunt:

Bepaalde stukken van Groenhovebos zijn nu nog in privé-handen. Natuurpunt Torhout wil deze verwerven, om te verzekeren dat deze als aaneengesloten bos behouden blijven en goed verder beheerd worden.

NATUURKAMP

In augustus organiseer ik een kamp, waarvan de opbrengst eveneens naar Natuurpunt gaat. Dit kamp is reeds volzet. 12 enthousiaste kinderen kijken hier al naar uit!

BIO CONFITUUR, APPELS EN POMPOENEN

In september is er weer confituurverkoop. Met fruit van eigen kweek, 100% bio en slechts 20% suiker! Je kan nu al bestellen (5 eur per pot): pruim / bloedperzik / perzik peer / brambor.

Er zullen ook bio kookpappels en bio natuurnatpompoezen zijn (1 eur / kg).

T.v.v. Anthea's Elfjesbos:

Bij mij thuis ben ik bezig met de aanplant van een eigen bosje, en ik wil graag bomen kopen om dit nog uit te breiden. Dit is een ideale plek, want hier in de buurt wonen groene spechten, een buizerd, konijnen, reeën, een kerkuil, Vlaamse gaaien... de dieren voelen zich hier thuis!

WENSKAARTEN

Ik heb zelf wenskaarten gemaakt. Je kan ze bestellen voor 3 eur per stuk (dubbele kaart + enveloppe). Je krijgt ze dan begin september.

Dag natuurvrienden

Ook in 2020 zet ik mij in voor de natuur!

Wil jij mij helpen?

Anthea

Anthea steunt Natuurpunt

Anthea Mackay, een elfjarig meisje uit Torhout, is ondertussen een hele beroemdheid bij natuurliefhebbers. Voor het vierde jaar op rij zamelt ze geld in voor de Natuurpuntafdelingen in de streek. Hierboven alle info over Anthea's acties van dit jaar, met aan de ene kant acties voor ons project in het Groenhovebos en aan de andere kant de fondsenwerving voor haar eigen Elfjesbos. Wil je Anthea steunen? Neem dan contact op met mama Gwendoline Vermeire (gwendoline_vermeire@hotmail.com of 0471/389.712).

Insectenhotel in Groenhove

De voorbije maanden hebben enkele Natuurpuntvrijwilligers, rekening houdend met alle coronamaatregelen, een bijenhotel gebouwd

Het nieuwe XL-bijenhotel in het Groenhovebos.

Foto: Jozef Germonprez.

in het Groenhovebos. Niet alleen de metselbijen wisten dit snel te vinden, ook de twee ingebouwde nestkastjes waren onmiddellijk bezet. Als je zelf een kijkje wil gaan nemen: je vindt het langs de Vrouwkenswegel. Dat is het nieuwe pad dat de Ruitjesbosstraat en het Elzenmeerspad, midden in het bos, met elkaar verbindt.

Verdwijnend Hondskruid

'Verdwijnende Hondskruid': het lijkt wel een naam als 'Verborgen Boswitje' (een vlinder trouwens), maar jammer genoeg bedoelen we er iets helemaal anders mee. Hondskruid (*Anacamptis pyramidalis*) is een wettelijke beschermde en zeldzame orchidee die 30 tot 60 cm hoog wordt. Deze kritische soort lijkt de laatste jaren wat uit te breiden, maar het

aantal exemplaren per vindplaats blijft meestal laag. Eind mei stonden er 2 bloeistengels te pronken langs de Korenbloemstraat. In overleg met de gemeente werd het maaibeheer aangepast zodat deze zeldzame orchidee zaad zou kunnen vormen, maar helaas. Een 'bloemenliefhebber' kwam langs en besloot deze zeldzame verschijning uit te graven. En het ergste is dat dit het enige exemplaar in de wijde omgeving was. Had deze plant de kans gekregen om zaad te vormen, dan konden we binnen enkele jaren misschien van een berm vol met hondskruid genieten. Bovendien zijn orchideeën de fijnproevers onder onze inheemse planten. Ze stellen niet alleen hoge eisen aan de bodem waarin ze groeien, ze leven ook samen (in symbiose) met een bodemschimmel. Dit uitgebreide schimmeln netwerk voorziet de plant van de nodige voedingsstoffen en zonder dit netwerk is de plant gedoemd te sterven. De persoon die voor eigen gewin deze beschermde plant heeft uitgespit, heeft dus dubbel pech: het is niet alleen een dief, maar ook een orchideeëndoder. Ga dus niet zomaar op plantenjacht. Je brengt de natuur veel meer schade toe dan je zelf misschien denkt.

De bloeistengels van het zeldzame en beschermde hondskruid vóór het verdween. Foto: Danny Dewulf.

KLUSJESDIENST 0488/811 245
info@klustor.be • www.klustor.be

Nieuwbouw & verbouwingen
Carports & bijgebouwen - Terrassen & opritten

DBO POPELIER

**DUURZAME
BOUW- EN
OMGEVINGSWERKEN**

UITVOERING & ADVIES

Lakenstraat 58 - 8800 Roeselare
0472 38 12 75 - info@dbo-popelier.be
www.dbo-popelier.be

Mr-
PRINT.be
 — ALLE DRUKWERK —

Diksmuidesteenweg 54 || Staden
 0495 78 94 74 || info@mr-print.be
mr-print.be +

Bij iedere bestelling van
 uw drukwerk, promomateriaal,...
 bij **Mr-Print** **3%**
 doneren wij
 aan **natuurpunt**

- \\ Offset en digitaal
- \\ Familie en handels
- \\ Promomateriaal
- \\ Stempels
- \\ Van ontwerp tot levering

**Paper
Nature**
 IGEPA

OPGELET:

De Nationale Veiligheidsraad besliste op 3 juni dat culturele activiteiten weer kunnen doorgaan, op voorwaarde dat het aantal deelnemers beperkt blijft en de veiligheidsafstand gerespecteerd wordt. Dat betekent dat we jullie weer mee op ontdekking kunnen nemen in de natuur!

We moeten jullie wel vragen om VOOR ELKE ACTIVITEIT in te schrijven via de website van Natuurpunt.

Kan je onverwacht toch niet mee, geef dan een seintje aan de contactpersoon van die activiteit. Daarnaast moeten we je natuurlijk vragen om:

- Thuis te blijven als jij of een van je huisgenoten symptomen van COVID 19 vertoont.
- Een mondmasker mee te brengen en te dragen (m.u.v. de gidsen o.w.v. verstaanbaarheid).
- Je handen te desinfecteren.
- Altijd anderhalve meter afstand te houden van de andere deelnemers.
- Geen objecten aan te raken of door te geven tijdens de excursie.

Verdere versoepeling (of – laat ons hopen van niet - verstrenging) van de maatregelen vernemen je via onze Facebookpagina's, nieuwsbrieven of websites.

3e Fotozoektocht van Natuurpunt Torhout

Torhout & Lichtervelde

• Nog tot dinsdag 18 augustus

Natuurpunt Torhout organiseert dit jaar opnieuw een fiets- en wandelfotozoektocht. Eigenlijk had deze al in het voorjaar moeten starten, maar daar stak het coronavirus een stokje voor. Ook nu moeten we je nog vragen om alle coronamaatregelen te respecteren en enkel met je eigen 'contactbubbel' op tocht te gaan. Op die manier kan je je laten meenemen naar groene hoekjes en ver-

borgen plekjes in de ruime omgeving van Torhout. Je kan er een leuke prijs mee winnen en door je deelname steun je ons aankoopproject in het Groenhovebos.

Een deelnameformulier kost € 8 en kan je vinden bij Origin'O, Industrielaan 3 in Torhout of bij Artex Fashion, Stegelstraat 42 in Lichtervelde. De openingsuren vind je op de websites van deze winkels. Bij Artex Fashion kan je gelijk starten met de zoektocht, want deze ligt op het parcours.

De totale afstand bedraagt ongeveer 30 km, waarvan je 28 km fietst en 2 km wandelt. De antwoordformulieren mag je tot en met dinsdag 18 augustus inleveren bij Origin'O of Artex Fashion. Je kan ze ook opsturen naar Jozef Germonprez, Haverstraat 9 in Torhout, maar daar moeten ze ook ten laatste op 18 augustus aankomen.

Enkel originele, ondertekende en op tijd ingeleverde deelnameformulieren komen in aanmerking voor een prijs. Er zijn geen geldprijzen te winnen, wel aankoop- of waardebonnen en andere prijzen in natura. Bonnen kunnen niet worden omgeruild in geld.

De prijsuitreiking organiseren we ergens in het najaar, maar waar en wanneer hangt af van de versoepeling van de coronamaatregelen. Zo gauw we meer weten lees je dat op onze facebookpagina, in onze nieuwsbrief en op de website. Kan je deze avond niet aanwezig zijn, dan zie je af van je eventuele prijs tenzij je de volmacht die bij het deelnameformulier zit correct invult en meegEEft met iemand die wel aanwezig kan zijn.

Meer info bij Jozef Germonprez (0476/311.299).

Organisatie: NP TORHOUT

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: 'Virgo Fidelis' en het Groenhovebos

Torhout

• Woensdag 1 juli om 19.30 u. (21.30 u.)

Zie art. p. 36

'De Grote Vlindertelling' van Natuurpunt

In je eigen tuin

• Van zaterdag 4 tot en met zondag 26 juli

Juli is de vlindermaand bij uitstek en dus organiseert Natuurpunt naar jaarlijkse gewoonte 'De Grote Vlindertelling'. Tel samen met je gezin, familie of vrienden de vlinders in je tuin en geef de resultaten door aan Natuurpunt. Zo maak je deel uit van het grootste vlinderonderzoek in Vlaanderen en help je om de natuur in de Vlaamse tuinen in kaart te brengen. OPGELET: dit jaar experimenteren we met een nieuwe telmethode. Tel 5 minuten vanop 1 plaats wat er passeert binnen een straal van 10 meter. Deze telmethode sluit aan bij de punttellingen die Natuurpunt zelf uitvoert. Zo zijn jouw gegevens nog bruikbaar voor onze onderzoekers en kunnen ze beter vergelijken.

Meer info op www.vlindertelling.be.

Daar kan je ook je resultaten doorgeven. En kan je echt niet wachten? Je kan het hele jaar door vlinders melden via www.waarnemingen.be (registratie vereist).

Organisatie: Natuurpunt

Libellen en vlinders in De Palingbeek

Ieper

• Zaterdag 4 juli om 8.30 u. (19 u.)

Rond het 'mislukte' kanaal tussen Ieper en Komen ontwikkelde zich een mooie broek natuur van meer dan 250 ha: het provinciaal domein 'De Palingbeek'. Je vindt hier poelen en moerassen, oud en jong bos, boomgaarden en bloemrijke graslanden, ligweiden en een speelplein tussen talrijke sporen van de Eerste Wereldoorlog. Meer dan voldoende biotopen voor heel wat boeiende libellen en vlinders.

Afspraak om 8.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km), of om 9.15 u. op de hoofdparking van het provinciaal domein. Deze vind je in de

activiteitenkalender

Palingbeekstraat in Zillebeke, ten zuiden van het kruispunt met de Komenseweg. Meer info bij Wim Marichal (0476/307.762).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Stadswandeling

Torhout

• Zondag 5 juli om 14.00 u. (16.00 u.)

Ga mee op ontdekking door het centrum van Torhout. We verkennen de natuurrijkste hoekjes van de stad. Wie weet wat we allemaal ontdekken in het Ravenhofpark, het stadspark, het kerkhof, de Velodroom en de Groene 62. Ondertussen bekijken we de (stads)tuintjes die we tegenkomen: van de onvermijdelijke 'kattenbaktuinen' tot meer natuurrijke tuinen. En hoe kan je van jouw eigen (stads)tuin een natuurrijk plekje maken? Je ontdekt het allemaal tijdens deze stadswandeling. Afspraak om 14.00 u. bij de hoofdingang van het Ravenhofpark (Ravenhofstraat 5, Torhout). Meer info bij Bart Van Thuyne (0479/812.963).

Organisatie: NP TORHOUT

Zwaluwenfietstocht in Vijfwegen

Staden

• Zondag 5 juli om 14 u. (17 u.)

We fietsen op een rustig tempo zo'n 15 km voor een tocht vol zwaluwen. We gaan op zoek naar dakpannen waar er gierzwaluwen onder nestelen, bezoeken onze kolonie huiszwaluwen en brengen een bezoekje aan een stal waar de boerenzwaluwen je onderuit vliegen.

Vooraf inschrijven bij Stad-Landschap 't West-Vlaamse hart (west-vlaamsehart@west-vlaanderen.be of 051/275.550). Afspraak bij het stationsgebouw van Vijfwegen, Ontmijnersstraat 1 in Westrozebeke. Breng je fiets en een verrekijker mee. Meer info bij Ivan Bruneel (0496/365.628).

Organisatie: NP KERN GROOT-STADEN i.s.m. SLS

't West-Vlaamse Hart

Weekwerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Dinsdag 7 juli om 9 u. (12 u.)

Wil je het klimaat een stapje vooruithelpen? Kom dan naar het Groenhovebos. Samen met een groepje gelijkgestemden ga je aan de slag om het bos gezonder, mooier en natuurrijker te maken. Zelfs als je maar een uurtje kan blijven ben je van harte welkom. Als het opnieuw zou mogen keuzen we bij in de pauze en na de werken met een glas of een kopje. Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney (zie hieronder). Zorg voor aangepaste kledij en een paar stevige handschoenen. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: De Hoge Dijken

Oudenburg

• Woensdag 8 juli om 19.30 u. (21.30 u.)

Zie art. p. 36

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 12 juli vanaf 9 u. (12 u.)

Ben je graag buiten en ben je gek op natuur? Wil je iets doen voor het klimaat en de natuur een handje helpen? Kom dan naar Groenhove! Samen met onze groep beheervrijwilligers ga je aan de slag om van het Groenhovebos een mooiere en natuurrijkere plek te maken. Zowel voor wie licht werk verkiest als voor mensen die hun krachten willen testen is er iets te doen:

- De meeste percelen die we aankochten staan vol uitheemse planten. Heel wat werk dus om deze sierplanten te verwijderen en zo plaats te maken voor de wilde planten die echt in het Groenhovebos thuishoren.

- We beheren ook het heideveldje van de stad Torhout. We bestrijden er adelaarsvarens, Amerikaanse vogelkersen en berken, en maaien de bermen zodat de heide meer licht en ruimte krijgt.

In één beweging geniet je van de natuur, doe je aan fitness, word je helemaal zen en leer je sympathieke Natuurpunter kennen. Als het opnieuw zou mogen voorzien we de nodige drankjes tijdens de pauze en sluiten we af met een biologische broodmaaltijd aangeboden door Origin'O Torhout.

Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney (zie hieronder). Zorg voor aangepaste kledij, laarzen of werkschoenen en een paar stevige werkhandschoenen. Zelfs als je je maar een uurtje kan vrijmaken, ben je van harte welkom. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

De Swal & de Koekelareberg

Koekelare

• Zondag 12 juli om 16 u. (17.30 u.)

Kom zondag eens wandelen in de Swal, want er is altijd wel wat te beleven. Eerst bewonderen we de geel en paarse bloemenzee in dit natuurgebiedje. Daarna wandelen we naar de top van de berg, vanwaar we een prachtig uitzicht hebben, helemaal tot aan de kustlijn. Nadien praten we bij in 'De Klyteput'. Afspraak aan café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Organisatie: NP RUIDENBERG

'Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: Zuidflankwandeling

Ichtegem

• Woensdag 15 juli om 19.30 u. (21.30 u.)

Zie art. p. 36

activiteitenkalender

**Vergeet niet om je in te schrijven op www.natuurpunt.be
voor de activiteiten waaraan je wil deelnemen**

'Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: de broeken van Werken Kortemark

• Woensdag 22 juli
om 19.30 u. (21.30 u.)
Zie art. p. 36

Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: d'Aertrycke Torhout

• Woensdag 29 juli
om 19.30 u. (21.30 u.)
Zie art. p. 37

Wandeling over het Fonteinpad Ichtegem

• Zondag 2 augustus om 10 u. (11.30 u.)

De omgeving van het kasteel van Wijnendale is zonder twiifel één van de mooiste plekjes van de regio. Het Fonteinpad loopt door dit beschermde landschap en voert je langs het fonteintje en machtige dreven naar het mysterieuze poortje in de kasteelmuur... Als het opnieuw zou mogen trakteren we je na de wandeling op een glaasje. **Afspraak bij het kapelletje in de Zuster Clarastraat (kruispunt Fonteinstraat /Zuster Clarastraat) in Ichtegem. Meer info bij Bart Van Thuyne (0479/812.963).**

Organisatie: NP TORHOUT

Weekwerkdag in het Groenhovebos Torhout

• Dinsdag 4 augustus om 9 u. (12 u.)

Zie werkdag 7 juli. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: het arboretum Koekelare

• Woensdag 5 augustus om 19.30 u. (21.30 u.)
Zie art. p. 37

Zomerwerkdag in 'De Kleiputten' Roeselare

• Zaterdag 8 augustus om 9 u. (16 u.)

Kom deze zomerdag naar 'De Kleiputten', onze bijzondere brok natuur dicht bij huis. Samen vliegen we er in om te graven, te maaien en te snoeien, om nestkasten te controleren, rietmaaisel af te voeren en takkenwallen bij te vullen. Grijp deze kans om de handen uit de mouwen te steken in dit natte stukje natuur. Na die gekortwiekte lente, waarin ook de poorten van ons natuurgebied noodgedwongen dicht bleven, is het vast een verademing om hier samen met andere natuurliefhebbers aan de slag te gaan. En uiteraard doen we dat, indien nodig, op een veilige afstand van elkaar; verspreid over het hele natuurgebied.

Wij zorgen alvast voor alle werkgerief. Ook stevige werkhandschoenen hebben we voor iedereen beschikbaar. Als het opnieuw zou mogen slepen we 's middags voor alle werklustigen een smakelijke picknick en de nodige verfrissingen aan en sluiten we de namiddag rond 16 u. af met een barbecue en groentenbuffet.

Graag krijgen we vooraf een seintje als je van de partij zal zijn. Zo weten onze gelegenheidskoks meteen wat ze moeten voorzien. Idem als je enkel in de voor- of namiddag kan helpen. **Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumeke (Roeselare). Meer info en aanmelden bij Piet Desmet (0484/658.233).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Familiewerkdag in het Groenhovebos Torhout

• Zondag 9 augustus om 9 u. (12 u.)

Zie werkdag 12 juli. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: de Keiberg en de Weidestraat Ichtegem

• Woensdag 12 augustus om 19.30 u. (21.30 u.)
Zie art. p. 37

Natuurpuntstand op 'Lokaal' Roeselare

• Vrijdag 14 augustus vanaf 12.30 u. (20 u.)

'Lokaal' is een overdekte boerenmarkt met bar en kinderatelier. We dragen Lokaal een groot hart toe omdat dit project de korte keten, van boer tot consument, hoog in het vaandel voert én seizoensproducten promoot. Deze namiddag verzorgen wij met Natuurpunt Mandelstreek opnieuw het kinderatelier met natuur- en milieugerichte activiteiten. Daarnaast stellen wij onze werking als Natuurpuntafdeling voor. Aan onze stand verkopen we ook artikelen uit de NP-winkel, brengen onze eigen bijenhoeven en nestkastjes aan de man/vrouw, werven leden en – last but not least – verkopen taarten ten voordele van onze Vijfwegenpoel en het Waterdambosje! Kom en beleef Lokaal en Natuurpunt Mandelstreek op deze bijzondere locatie.

Afspraak in de Sint-Amandskerk aan het De Coninckplein in Roeselare. Meer info op www.lokaalmarkt.be en bij Peter Hantson (0486/899.444).

Organisatie: Lokaal bvba i.s.m. NP MANDELSTREKE

Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: het Rozendaal Wandelpad Ichtegem

• Woensdag 19 augustus om 19.30 u. (21.30 u.)
Zie art. p. 37

Vlinderwandeling in 'De Vierkaven' Moorslede

• Zaterdag 22 augustus om 14 u. (16 u.)

We maken een ontspannende wandeling door 'De Vierkaven' en bekijken wel-

ke vlinders we kunnen ontdekken in dit jonge bos. Weet jij wat waardplanten zijn? Hoe een babyvlinder er uitziet? Wat vlinders eten? En hoe je de verschillende soorten uit elkaar kan houden? Je ontdekt het allemaal tijdens deze wandeling!

Afspraak op de parking van het domein in de Nettingstraat in Moorslede, vlak bij het kruispunt met de Vagevuurstraat. Carpoolen is aan te bevelen gezien de kleine parking. Of kom met de fiets via de 'Storoute', de voormalige spoorlijn Roeselare-leper. Fototoestel, verrekijker en vergrootglas kunnen van pas komen. Meer info bij Steven Nuytten (0477/446.772).

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m. Dienstencentrum Patria

Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling 'De Swal' & zomers etentje

Koekelare

• **Woensdag 26 augustus om 18.30 u. (23 u.)**

Zie art. p. 37

'Nacht van de vleermuis' in het Sterrebos

Roeselare

• **Zaterdag 29 augustus om 20 u. (22.30 u.)**

Heb je al eens vleermuizen zien fladderen boven het water? Mooi hé! En met

een batdetector, een toestel dat via elektronische weg de ultrasone geluiden van vleermuizen omzet naar voor ons hoorbare geluiden, 'hoor' je waar de vleermuizen in het duister rondschieren. Maar er is meer: aan de hand van de verschillende ratelende geluiden uit de batdetector kan je ook herkennen welke verschillende soorten vleermuizen er in het Sterrebos rondvliegen en wat ze aan het doen zijn.

Vanavond geven de natuurgidsen van de zoogdierenwerkgroep je eerst een korte uitleg over het leven van vleermuizen. Daarna nemen ze je mee het donkere bos in voor een wandeling van ca. 3 km. We zoeken onze weg over de verharde paden in

het bos en gaan op zoek naar deze rakkers. En dankzij de batdetector krijgen we ze zeker te horen en te zien. Een leuke uitstap om met het hele gezin de vakantie af te sluiten!

Afspraak op de parking van het provinciedomein in de Sterrebosdreef, net ten westen van het kruispunt met de Moorseelesteenweg. Een hoofd- of zaklamp, een muggenstick en warme kledij kunnen van pas komen. Meer info bij Michael Parmentier (0483/638.090).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Beheerwerkdag in het Waterdambosje

Moorslede

• **Zaterdag 5 september om 13.30 u. (17.30 u.)**

We gaan aan de slag in het Waterdambosje, ons jongste natuurgebied. We verwijderen opschietende populieren en bouwen er een takkenwal mee, maaien, ruimen zwerfpuil en plaatsen misschien ook nog een torenvalkenbak. **Afspraak bij het waterzuiveringsstation van Aquafin op de Waterdam, Dadizelestraat 172 in Moorslede. Voorzie aangepast werkkledij en laarzen. Meer info bij conservator Steven Nuytten (0477/446.772).**

Organisatie: NP KERN DE REIGER

Weekwerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• **Dinsdag 8 september om 9 u. (12 u.)**

Zie werkdag 7 juli. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Start cursus sporenplanten met Hans Vermeulen

Roeselare

• **Dinsdag 8 september om 19.30 u. (22.30 u.)**

Zie cursusoverzicht p. 24

Daguitstap naar de Dudzeelse Polder

Dudzele

• **Zondag 13 september om 8.30 u. (18.30 u.)**

Bij de uitbreiding van de Zeebrugse achterhaven, in 2005, werden er heel wat natuurcompensaties afgesproken. Eén daarvan was het creëren van 80 ha zilt grasland in de Dudzeelse Polder. Wij gaan hier op bezoek tijdens de trek. Dan strijken hier heel wat eenden en steltlopers neer om bij te tanken. We mogen zowel de kemp-haan als de zwarte ruiter verwachten, in overgang van hun zomer- naar hun winterkleed.

Aan beide zijden van het Boudewijnkanaal bevinden zich habitatrichtlijngebieden. In de namiddag bezoeken we deze aan de andere kant van het kanaal. Tussen Lissewege en de A11 liggen enkele weidevogelgebieden waarvan een deel wordt beheerd door Natuurpunt. Ze maken, samen met onder andere de Uitkerkse Polder en de Zwaanhoek, deel uit van het Lifeproject Oostkustpolders. Hier vind je zeldzame planten die enkel voorkomen in zilte graslanden, zoals zilte rus, zilte schijnspruie en zilt torkruid. Wij volgen hier groten-deels de Ter Doestwandetroute.

Afspraak om 8.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Mei-boomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 9 u. bij Jeugdhoeve Herdersbrug, Lode-wijk Coiseaukaai 46 in Brugge. In de namiddag kan je om 14 u. aansluiten op de parking achter de kerk van Lissewege (bij het kruispunt Jakob Reyvaertstraat / Oude Pastoriestraat). Meer info bij Philippe Deprez (0499/722.224).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• **Zondag 13 september om 9 u. (12 u.)**

Zie werkdag 12 juli. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

activiteitenkalender

**Vergeet niet om je in te schrijven op www.natuurpunt.be
voor de activiteiten waaraan je wil deelnemen.**

Wandeling Heideveldje en Koekelarebos

Koekelare

• Zondag 13 september om 14.30 u. (16 u.)

We gaan op stap in het Koekelarebos: we bezoeken het heideveldje, genieten van de herfstkleuren en staan even stil bij enkele typische loof- en naaldbomen. Misschien zien we ook al enkele leuke paddenstoelen staan. Afspraak op de parking van het bos. Rijd naar het kruispunt Provinciebaan / Litterveldstraat in Koekelare en draai de Litterveldstraat in. Na 150 m. vind je de parking rechts, aan een onverharde weg. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Organisatie: NP RUIDENBERG

Beleef de najaarstrek in 'De Kleiputten'

Roeselare

• Zondag 20 september om 10 u. (11.30 u.)

Hoewel het natuurgebied slechts een beperkte oppervlakte heeft, oefent het een ongelooflijke aantrekkingskracht uit op de vogels in de wijde omgeving. Zeker sinds de recente groei van het aangrenzende Bergmolenbos is dat zo. Ook massa's doortrekkende water- en zangvogels weten dit rustgebied te appreciëren. Verrassingen zijn in deze periode nooit ver weg en ijsvogel en zeldzame reigersoorten horen daar zeker ook bij. Reken daarbij de libellen-, sprinkhanen- en vlindersoorten tussen de late herfstbloeiërs en de vele smakelijke bessen, en je weet dat deze wandeling iedereen van begin tot eind zal boeien. Twee natuurgidsen helpen je dit natuurjuweeltje te ontdekken. Iedereen welkom, ook kinderen. Bij nat weer zijn laarzen aan te raden. Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Meer info bij Steven Nuytten (0477/446.772).

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. SLS 't West-Vlaamse Hart

Start cursus 'paddenstoelen voor beginners'

Ingelmunster

• Dinsdag 22 september om 19.30 u. (22.30 u.)

Zie cursusoverzicht p. 24

Start cursus Natuurgids

Midden-West-Vlaanderen

• Zaterdag 26 september om 9 u. (12 u.)

Zie cursusoverzicht p. 25

Herfst op komst

Torhout

• Zondag 27 september om 10 u. (11.30 u.)

De herfst is in het land en de natuur bereidt zich voor op de winter. Ga mee op pad en ontdek hoe en waarom de bomen hun bladeren verliezen, hoe de eekhoorn en de gaai er voor zorgen dat ze ook in de winter wat te eten hebben en hoe de vinpootsalamander zich beschermt tegen de koude. Dat, en nog zoveel meer, kom je allemaal te weten tijdens deze wandeling voor kinderen van 6 tot 14 jaar en hun (groot)ouders. Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Xavier Dirix (dirix.xavier@gmail.com of 0488/811.245).

Organisatie: NP TORHOUT

Weekwerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Dinsdag 6 oktober om 9 u. (12 u.)

Zie werkdag 7 juli. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Controle slaapmuizenkasten

Ploegsteert

• Zaterdag 10 oktober om 8 u. (18 u.)

Ben je gebeten door zoogdieren? Sluit dan aan bij de controle van de slaapmuizenkasten in Ploegsteert. Een unieke kans om eikelmuisen en

hun sporen te zien. Wie geïnteresseerd is om mee te gaan, kan contact opnemen met Geert Carrette (geert.carette@skynet.be of 0484/183.761). Je kan zowel een hele als een halve dag aansluiten.

Organisatie: Lys Nature & Natuurpunt Poperinge i.s.m. NP TORHOUT

'Repair Café' met Torhout Content

Torhout

• Zaterdag 10 oktober vanaf 13.30 u. (17 u.)

Torhout Content organiseert samen met Femma Torhout, Natuurpunt Torhout en Netwerk Bewust Verbruiken opnieuw een 'Repair Café'. Handige Harry's en Henriëttes staan er klaar om, samen met jou, je kapotte spullen te herstellen. En dat kan van alles zijn: een fiets, een botte kettingzaag, een elektrisch toestel dat niet meer naar behoren werkt (zelfs een computer!), een beschadigd juweel of een kledingstuk met een gaatje erin. Afspraak in 't Bourgondisch Hof (Ganzevijverstraat 4, Torhout). Vooraf inschrijven hoeft niet, maar is wel handig zodat we het nodige materiaal kunnen voorzien. Stuur een mail naar rdebaille@gmail.com of bel 0484/481.547. Herstellingen zijn gratis; enkel voor eventuele wiselstukken moet je betalen. Een vrije bijdrage voor de werking van het 'Repair Café' is steeds welkom. Meer info op www.torhoutcontent.be of www.repaircafe.org.

Organisatie: Torhout Content i.s.m. Femma Torhout, NP TORHOUT & Netwerk Bewust Verbruiken

'Nacht van de duisternis': 'De Vufwegen in d'n doenkre'

Staden

• Zaterdag 10 oktober om 19 u. (22 u.)

Als het donker invalt en alles stil wordt, nemen de dieren het van ons over. Hoe goed ken jij de dieren van de nacht? Kom het donker op de Vijfwegen met je eigen ogen beleven en luister naar de mooiste verhalen over de hoofdrolspelers

activiteitenkalender

onderweg. Alle kinderen, groot en klein, zijn welkom.

Vooraf inschrijven bij Stad-Landschap 't West-Vlaamse hart (westvlaamsehart@west-vlaanderen.be of 051/275.550). Afspraak bij het stationsgebouw van Vijfwegen, Ontmijnersstraat 1 in Westrozebeke. Breng een klein lichtje mee. Meer info bij Sofie Declercq (0486/249.062).

Organisatie: NP KERN GROOT-STADEN i.s.m. SLS 't West-Vlaamse Hart

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 11 oktober om 9 u. (12 u.)

Zie werkdag 12 juli. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Wandeling in het arboretum

Koekelare

• Zondag 11 oktober om 14.30 u. (16 u.)

We gaan op stap in het enige West-Vlaamse arboretum, dat van Koekelare. Je kan er boomsoorten van over de hele wereld bewonderen, waaronder heel wat bijzondere dennen en sparren. En als het de weken voor ons bezoek voldoende regent vinden we hier ook een schat aan bijzondere paddenstoelen. **Afspraak in het arboretum aan de Bovekerkestraat in Koekelare.** Neem bij het kruispunt Bovekerkestraat / Provinciebaan (N363) de richting Bovekerke. Na 190 m. vind je rechts de (kleine!) parking en de toegang van het arboretum. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Organisatie: NP RUIDENBERG

'Dag van de Trage Weg': op ontdekking in en rond Don Bosco

Torhout

• Zaterdag 17 oktober om 14 u. (16.30 u.)

De 'Dag van de Trage Weg' is een actieweekend waar bij 'trage wegen' in de kij-

ker staan. Deze wegen voor niet-gemotoriseerd verkeer bieden ongetwijfeld ook jou heel wat voordelen: je ontdekt er de natuur; ze zijn ideaal voor een fiets- of wandeltocht en ze vormen een verkeersveilig alternatief voor drukke straten. Bovendien vertellen deze vaak eeuwenoude verbindingen iets over de lokale geschiedenis.

Jammer genoeg zijn veel van deze paden en wegjes illegaal afgesloten, ingepalmd of omgeploegd. De 'Dag van de Trage Weg' moedigt gemeenten aan om verwaarloosde wegen te herstellen.

Dit jaar gaan we op verkenning in en rond Don Bosco. Een sprookje maakt het ook aantrekkelijk voor kinderen vanaf 4 jaar. Als het opnieuw zou mogen bieden we je na de wandeling nog een drankje aan.

Afspraak op de parking van het Don Boscoplein voor een wandeling van zo'n 4 km, onderbroken door enkele rustpauzes. Op verschillende plaatsen kan je een doorsteek nemen, maar niet toegankelijk voor rolwagens. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

POP-UP-ACTIVITEITEN

Zowel Natuurpunt Mandelstreke als Natuurwerkgroep Torhout organiseren regelmatig 'pop-up-activiteiten'. Dat zijn 'activiteiten die plots opduiken' en erg snel georganiseerd worden, bijvoorbeeld omdat er ergens een bijzondere vogel werd gespot of omdat het de ideale omstandigheden zijn om een inventarisatie te doen. **Ben je in deze activiteiten geïnteresseerd, stuur dan een mailtje naar Philippe Deprez van NP Mandelstreke (secretaris@natuurpuntmandelstreke.be) en/of naar Geert Carette van Natuurwerkgroep Torhout (geert.carette@skynet.be).** Zij sturen je dan een bericht wanneer zij iets organiseren.

Wie in Roeselare of Torhout woont en het financieel moeilijk heeft, kan korting krijgen op het

lidgeld van Natuurpunt en op deelname aan betalende activiteiten. Met een Roeselaarse vrijetijdspas krijg je 50% korting, met het Torhoutse sociaal tarief 75 %. Meer info bij de bevoegde diensten in Roeselare (vrijetijd@roeselare.be of 051/262.400) of Torhout (sociaal. huis@torhout.be of 050/221.233).

Als lid van Natuurpunt ben je tijdens alle Natuurpuntactiviteiten verzekerd voor Burgerlijke Aansprakelijkheid, Lichamelijke Ongevallen en Rechtsbijstand. Opgelet: dit geldt niet voor wie geen lid is en/of enkel een abonnement heeft op 'de knotwilg'. Als cursist, occasionele medewerker of vrijwilliger ben je sowieso verzekerd. Daarvoor maakt het niet uit of je lid bent.

Wil je een wandeling met natuurgids boeken voor je familie of vereniging? Neem contact op met de plaatselijke conservator of voorzitter (zie p. 39 van deze 'knotwilg').

Ben je actief als vrijwilliger in een afdeling, kern of werkgroep van onze vereniging, of heb je de opleiding natuurgids gevolgd? Leer je graag bij en krijg je maar niet genoeg van cursusuitstappen? Wil je graag de natuurgebieden uit ons hele werkingsgebied en de mensen daarachter leren kennen? Zin om bij te leren van elkaar en ook jouw kennis te delen? Dan is 'Gidsen voor gidsen' zeker iets voor jou!

De coronacrisis heeft onze planning helemaal door elkaar gegooid, maar in september en november plannen we nog uitstappen.

Interesse? Stuur een mailtje met als onderwerp 'Gidsen voor gidsen' naar gidsen.npmwv@gmail.com. Wij sturen je dan een berichtje met een link naar een googleformulier waar je je gegevens kan achterlaten, zodat we je verder op de hoogte kunnen houden.

Start cursus sporenplanten met Hans Vermeulen

Roeselare

**• Dinsdag 8 september
om 19.30 u. (22.30 u.)**

Deze cursus met Hans Vermeulen gaat over planten die sporen vormen in plaats van zaden, maar die wel een vaat- en wortelstelsel hebben. Mossen horen daar niet bij, vandaar de afzonderlijke cursus over mossen. Waar het wel over gaat zijn vooral paardenstaarten en varens, maar ook biesvarens en wolfsklauwen. Door het ontbreken van bloemen - alleen zaadplanten vormen bloemen - ligt het accent op de vegetatieve kenmerken, maar vooral bij varens is ook de vorm van de sporenvormende organen belangrijk. Kom alles te weten over deze fascinerende groep van planten die gedurende ruim 400 miljoen jaar de enige planten op aarde waren.

De theorieles gaat door op dinsdag 8 september van 19.30 u. tot 22.30 u., de excursies op zaterdag 19 september van 14 u. tot 17 u. en zaterdag 3 oktober van 9.30 tot 12.30 u. **Geïnteresseerd? Schrijf je dan in via de site van Natuurpunt (zoekter-**

men 'Natuurpunt 41813'). Na jouw inschrijving ontvang je een digitale mailbevestiging en alle informatie in verband met de betaling. Als lid van Natuurpunt betaal je € 20 voor de theorieles en de 2 excursies; als niet-lid betaal je € 25. Mocht je na een paar minuten nog geen mail ontvangen hebben, controleer dan of deze niet in je SPAM-box zit. Zo niet, neem dan even contact met ons op.

Afspraak voor de theorieles op 8 september in Dienstencentrum Ten Elsberge, Mandellaan 101 in Roeselare. De excursie van 19 september gaat door in de varentuin van Peter Hantson, Oekensestraat 138 in Rumbeke (Roeselare). De oprit vind je rechts naast apotheek Alpha. De excursie van 3 oktober gaat door in het Polygoonbos (www.natuurenbos.be/polygoonbos). Afspraak om 8.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 9 u. bij het Polygoonbos, Lange Dreve 16 in Zonnebeke. Schrijfgerei komt altijd van pas en tijdens de excursies breng je best ook determinatieboeken, fototoestel en loop mee. **Meer info bij Peter Hantson (0486/899.444).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. NP CVN & NP MIDDEN-WEST-VLAANDEREN

Start cursus 'paddenstoelen voor beginners'

Ingelmunster

**• Dinsdag 22 september
om 19.30 u. (22.30 u.)**

Tijdens deze basiscursus - voorkennis is niet vereist - maak je op een laagdrempelige en prikkelende manier kennis met de wondere wereld van de paddenstoelen. In 2 theorielessen en 2 excursies krijg je een breed inzicht in de paddenstoelenwereld.

Op dinsdagavond verzorgt Hans Vermeulen van Natuurpunt CVN de theorielessen. Vreemde namen als Amaniet, Mycena en Vezelkop onthullen hun geheim. Bouw, leefwijze, voortplanting en eetbaarheid of giftigheid komen aan bod. We verkennen alle groepen zwammen die onze natuur rijk is. Je leert veel voorkomen-de soorten herkennen en krijgt een leidraad die je wegwijs maakt in hun enorme diversiteit. Op zaterdag gaan we met plaatselijke gidsen op verkenning in de streek. Wie weet wat we allemaal vinden.

De theorielessen gaan door op de dinsdagen 22 en 29 september van 19.30 u. tot 22.30 u., de excursies op de zaterdagen 3 en 24 oktober van 14 u. tot 17 u. **Geïnteresseerd?**

Schrijf je dan in via de site van Natuurpunt (zoektermen 'Natuurpunt 40681'). Na jouw inschrijving ontvang je een digitale mailbevestiging en alle informatie in verband met de betaling. Als lid van Natuurpunt betaal je € 18 voor de 2 lessen en 2 excursies, als niet-lid betaal je € 20. Mocht je na een paar minuten nog geen mail ontvangen hebben, controleer dan of deze niet in je SPAM-box zit. Zo niet, neem dan even contact met ons op. Afspraak in Natuur Educatief Centrum 't Schuttershuisje, Waterstraat 6 in Ingelmunster. **Meer info bij Hendrik Debeuf (0475/365.955).**

Organisatie: NP De Buizerd

cursussen activiteiten

Start cursus Natuurgids Midden-West-Vlaanderen

Torhout

• Zaterdag 26 september om 9 u.
(12 u.)

De natuur zit vol verhalen, klaar om verteld te worden. Ben je benieuwd naar wat er allemaal leeft bij jou in de buurt? En wil je ook anderen warm maken voor de natuur? Dan heb je alles in huis om een geweldige natuurgids te worden!

Deze cursus bestaat uit 30 activiteiten, waarvan ongeveer de helft natuurexcursies zijn. De activiteiten worden gespreid over een jaar zodat je de natuur in ieder seizoen leert kennen. Tijdens de cursus ontdek je hoe dieren en planten samenleven en krijg je een stevige basis rond ecologie en natuurbeheer. De methodieklessen leren je hoe je een boeiende wandeling uitstippelt en groepen gidst. Daarnaast ga je regelmatig op excursie met ervaren gidsen en bezoek je natuurgebieden in de buurt. Na je eindopdracht ontvang je het getuigschrift van Natuurgids. Met dit getuigschrift kan je later een gidsenbadge van Natuurpunt CVN behalen, na het aantonen van praktijkervaring en gespecialiseerde didactische of inhoudelijke bijscholing. Deze cursus is intensief en vereist een zeker niveau van engagement, maar je wordt beloond met een verrijkende nieuwe hobby en kennis voor het leven.

De lessen en excursies gaan door op zaterdagvoormiddag van 9 u. tot 12 u. We starten op 26 september 2020 en sluiten af op 25 september 2021. Tijdens de schoolvakanties zijn er geen lessen. De theorielessen worden gegeven in Torhout, de excursies gaan door in het volledige werkingsgebied van Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen.

Geïnteresseerd? Schrijf je dan in via de website van Natuurpunt (zoektermen 'Natuurpunt 41961'). Na jouw inschrijving ontvang je een digitale mailbevestiging en alle informatie in verband met de betaling. Als

lid van Natuurpunt betaal je € 216 voor deze jaaropleiding; als niet-lid betaal je € 240. Ben je bij de start van de cursus 25 jaar of jonger, dan betaal je slechts € 180. Mocht je na een paar minuten nog geen mail ontvangen hebben, controleer dan of deze niet in je SPAM-box zit. Zo niet, neem dan even contact met ons op.

Meer info bij Anke Desender (0492/253.996 of anke.desender@cvn.natuurpunt.be).

Organisatie: NP MIDDEN-WEST-VLAANDEREN i.s.m. NP CVN

Tuinsappen
Lombarts Calville
De geperste zaligheid

Sap van eigen fruit

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
info@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

"Le Bellet"
Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur
www.aubellet.com

Karel en Kristien Desmet-Naessens "Le Bellet"
19400 Monceaux sur Dordogne - Corrèze - France
kristien.naessens@gmail.com - 0033 555 911 017 - of +32 (0)486 021 249

Alles voor uw tuin

Bij Vanraes vindt u echt alles voor de tuin!
In onze ruime toonzalen kan u kiezen uit
méér dan 5.000 artikelen en 30 merken.

V
VANRAES

Diksmuidsesteenweg 394, 8800 Roeselare - T 051 22 20 15 - www.vanraes.be

STARTDAGWEEKEND

26 en 27 sept

JNM ROESELARE

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen van 7 tot 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en zijn schouders niet ophaalt voor het milieu.

We zijn op zoek naar extra leiding, dus ben jij tussen de 16 en 26 en heb je zin om knotsgekke activiteiten te organiseren voor een groep enthousiaste leden, kom dan zeker af!!

meer info op:
jnm.be/roeselare

JNM
JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

BOUWWERKEN
Heemeryck
Paul

vloeren
 faïencen
 opritten
 terrassen

0477 67 12 89

Slijperstraat 21
 8840 Oostnieuwkerke

ALGEMENE BOUWONDERNEMING

ERIK DEBAL

Verbrandhofstraat 130 - Roeselare
 Tel. 051 20 83 41
info@debalerik.be - www.debalerik.be

NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN
WIND- EN WATERDICHT WONINGEN
ALLE RUWBOUW- EN BETONWERKEN
ENERGIEBESPARENDE RENOVATIES

FOTOCOUDENYS.BE
 DE WEBSHOP MET DE BESTE WINKELSERVICE

KONING ALBERTSTRAAT 13, 8210 VELDEGEM - 050/277438
 tussen Brugge en Torhout, vlakbij de kruising van E40 en E403, gratis parkeren voor de deur

Op vogeltrek vanuit je luie zetel

Het is valavond en drie vleermuizen draaien ogenschijnlijk doelloze rondjes boven de tuin. De beestjes hadden bij een groot en onwetend publiek al geen goede naam en die is er in de huidige coronatijd niet op verbeterd. Van welk diertje het virus ook afkomstig is, nu alle gezamenlijke natuur- en vroegmorgenwandelingen voor onbepaalde tijd verboden zijn, is het zoeken naar alternatieven. En die zijn er, bijvoorbeeld door 'Het lange voorjaar' van Laurence Rose te lezen. Vanuit je tuinzetel maakt je een onvergetelijke reis van Zuid-Spanje naar Noord-Noorwegen, helemaal in het spoor van de twee miljard trekvogels die jaarlijks van Afrika naar Europa reizen.

Laurence Rose is componist en bioloog. Sinds 1983 werkt hij voor de 'Royal Society for the Protection of Birds', de Britse vogelbescherming dus. Hij deed vogelonderzoek

op onder meer de Comoren en in Mongolië. Zijn visie op de natuur en zijn inspanningen ter bescherming van bedreigde vogelgebieden zijn na te lezen op zijn uitgebreide blog (<https://laurencerose.co.uk>), en nu dus ook in zijn eerste boek. 'Het lange voorjaar - Met de vogeltrek mee door Europa' beschrijft zijn liefde en kennis van het vogelvolk op een heel aangename en originele manier. De auteur neemt je bijna letterlijk mee doorheen Europese natuurgebieden en hij toont zich de gedroomde gids. In enkele rake zinnen weet hij elke ontmoeting met bekende of minder bekende vogelsoorten tot een beleving te maken, alsof je er zelf bij bent. Hij strooit kwistig in het rond met weetjes die altijd weten te boeien en nooit belerend overkomen: over de draaihals en de Tenerife-pimpelmees bijvoorbeeld, of over de naam van de grutto of het liefdesleven van de kempfaan.

De auteur begint zijn reis in Spanje waar hij vooral kraanvogels en ooievaars observeert. Hij bezoekt er de barokke San Miguel Arcangelkerk in Alfaro, waar op het enorme dak niet minder dan honderdzeventig ooievaarsparen hun nest hebben gebouwd. De fruittelers in de omgeving zien de ooievaars graag komen vanwege de grote hoeveelheden knaagdieren die ze eten. Zij laten daarom hun snoeihout liggen zodat de ooievaars de takken kunnen gebruiken voor hun nest. Dat niet iedereen het op vogels heeft begrepen, wordt duidelijk in het verslag van zijn doortocht door Frankrijk. Rose spaart zijn kritiek op de Franse vogelvaarders en op de jacht - 'de buitensport van een kleine minderheid' - in het algemeen niet.

Van Frankrijk gaat het naar Zuid-Engeland, Wales en Schotland. De laatste hoofdstukken vormen een trip door Zweden en Finland, helemaal tot het noordelijkste punt

De ooievaarskolonie op de barokke San Miguel Arcangelkerk in Alfaro, de grootste stedelijke kolonie van Europa, is een even grote toeristische trekpleister als het 16e-eeuwse gebouw zelf...

van Noorwegen. Sommige vogelsoorten lijken hem altijd weer te achtervolgen of te vergezellen: vooral arenden, boerenzwaluwen en kraanvogels komen telkens weer aan bod. Laurence Rose toont zich nergens een dorre wetenschapper, eerder een schrijver in de ban van de natuur. Een fijn observator ook: *'Waterleliebladeren zijn aan hun opwaartse reis naar het wateroppervlak begonnen; de rand is nog naar binnen gekruld, als een perkamentrol'* (p.144). Hij is in de eerste plaats een vogelkenner, maar heeft evenzeer aandacht voor insecten, korstmossen, planten, vissen, zoogdieren en zelfs voor de plaatselijke cultuur of de etymologie van de namen van al wat leeft.

Laurence Rose bestempelt zichzelf als 'een conservator'. Hij is conservatief in de oorspronkelijke betekenis van het woord: iemand die het goede en waardevolle wil conserveren, bewaren. De ongerepte natuur behoort daartoe, daar zullen de lezers van 'de knotwilg' het wellicht mee eens zijn. De auteur haalt enkele succesjes aan inzake natuurbescherming, maar kan zijn ontgoocheling over de teloorgang van de diversiteit niet onder stoelen of banken steken. *'In pakweg de komende tien jaar zal de verdwijning van de koekeek uit het grootste deel van Groot-Brittannië dé culturele aderlating van onze tijd worden'*, zucht hij.

Hoewel de vogeltrek in het boek het verbindend element is, komt het thema zelf slechts zijdelings ter sprake. Het is trouwens een terrein waar nog heel veel onderzoek nodig is. De gedachte van Aristoteles dat vogels in grotten overwinterden hield lang stand. Ornithologen discussieerden in de 18de eeuw nog over die vraag. Intussen is de vogeltrek bewezen, maar veel vragen blijven onbeantwoord. Dat de onbeduidende tijftjafs en zwartkopjes die onze tuinen bevolken jaarlijks heen en terug vliegen naar Afrika, moet wel onze bewondering afdwingen.

De grootste lof gaat evenwel naar de tapuiten. Die leggen per jaar wel 30.000 km af.

In het slothoofdstuk pleit Laurence Rose voor een hernieuwde verbinding tussen mens en natuur. De 'dramatische verschraving' van alle leven rondom ons is volgens hem een gevolg van onze ongebreidelde 'consumententechnologie' en valt samen met 'onze culturele afscheiding van de natuur'. We moeten niet buiten onze eigen regio kijken om dat te beamen. Een recent onderzoek van King's College in Londen komt tot de conclusie dat kinderen die hun kennis uit de natuur halen beter zijn in exacte vakken, lezen, maatschappelijk onderzoek en wiskunde. De wereld van de natuur verkennen 'maakt andere schoolvakken waardevol en relevant en zet lusteloze leerlingen aan tot leren' (p. 286). Zouden onze politici dit argument pro natuur al kennen?

'Het lange voorjaar' is niet geschreven om in één ruk uit te lezen, maar om in kleine stappen van te genieten, zoals de trekvogels ook af en toe een rustpauze inlassen op weg naar hun broedplaats. Ik heb er van genoten. Dit boek is de gelegenheid om vanuit je luie zetel, bij voorkeur opgesteld in een rijk bloeiende natuurtuin, toch nog op reis te gaan, ondanks corona. 'Reizen in de geest' noemde die andere vogelvriend, Guido Gezelle, dat.

Johan Strobbe

Rose, Laurence (2019), *Het lange voorjaar: met de vogeltrek mee door Europa*. Amsterdam/Antwerpen: Atlas Contact. 311 p. € 24,99.

Afbeeldingen: www.bol.com, <https://laurencrose.co.uk> & www.vinoturismorioja.com

Renewi geeft uw afval weer energie!

renewi
waste no more

Renewi Belgium nv
Regenbeekstraat 7C - Roeselare
Tel. 051 23 20 11 - www.renewi.be

Op bezoek in 'de grote zandbak'

In maart van vorig jaar kreeg ik de kans om naar Marokko te reizen en daar de Westelijke Sahara te bezoeken. De Sahara is de grootste woestijn van onze planeet en loopt over de hele breedte van Noord-Afrika, van de Atlantische Oceaan in het westen tot aan de Rode Zee in het oosten. Deze gigantische woestijn neemt bijna een derde van het hele continent in beslag.

De meeste mensen denken bij een woestijn spontaan aan gigantische zandduinen, maar eigenlijk bestaat het grootste deel van de Sahara uit rotsachtig gebied. Maar 20 procent van het oppervlak bestaat uit ergs, grote zandverstuivingen met duinen die zich langzaam verplaatsen onder invloed van de wind.

Marokko heeft twee mooie ergs. De 'Erg Chebbi' in het oosten van het land is het makkelijkst te bereiken en het meest toeristisch. In dit gebied van ca. 8 x 25 kilometer vind je zandduinen tot 150 meter hoog. Zo'n 200 kilometer ten zuidwesten daarvan vind je de 'Erg Chigaga' (of 'Erg Chegaga') die ik bezocht.

De 'Erg Chigaga' is niet eenvoudig te bereiken: je raakt er alleen met een

In tegenstelling tot wat de meeste mensen zich er bij voorstellen, bestaat de Sahara voor het grootste deel uit rotsachtig gebied.

4 x 4, per kameel of te voet. Vanuit de oase M'Hamid El Ghizlane volg je ongeveer 45 kilometer het karavaanpad dat vroeger tot in Timboektoe in Mali liep. Wij reden mee met het off road-voertuig van een plaatselijke gids en bereikten na iets meer dan een halve dag de erg.

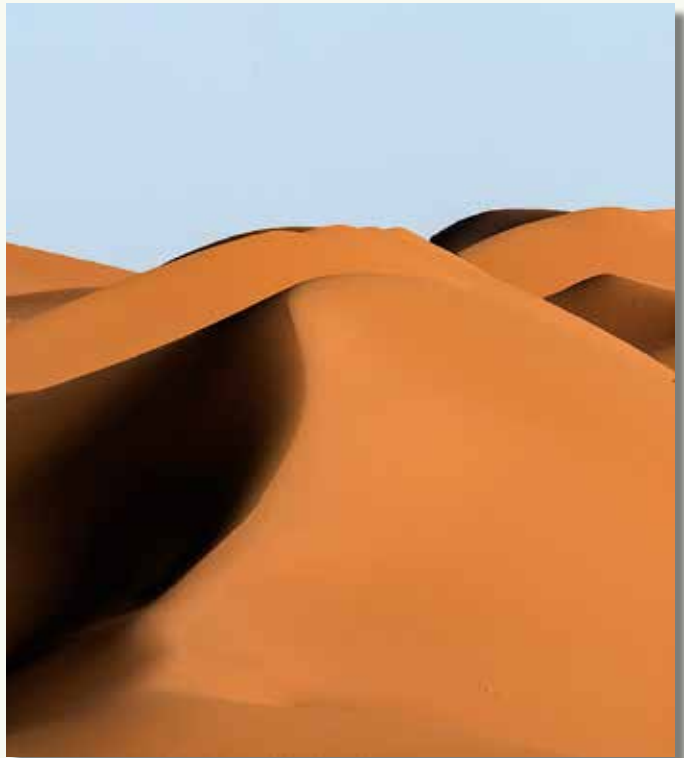
Met een grootte van ca. 15 x 35 kilometer is dit de grootste en wildste erg van Marokko. De duinen rijzen

er op tot meer dan 50 meter boven het omringende landschap.

Om mooie foto's te maken moet je je klok in de gaten houden: het beste licht krijg je in het uur na zonsopgang en in het uur voor zonsondergang. De foto's op deze pagina's nam ik met een Nikon D850 met een 24-70mm- en een 300mm-lens.

Tekst & foto's: Patrick Pottier

Nieuws van Natuurfotografen Hoge Dijken

In de nacht van vrijdag 13 op zaterdag 14 maart ging ons leven op slot. Door de komst van SARS-CoV-2 moet ik, net als jullie, 'in mijn kot' blijven. En ik houd me er wel aan. Dit is tenslotte voor ieders welzijn en naar 't schijnt behoor ik ook tot de risicogroepen.

Wat doe je dan als natuurfotograaf? Je verdiepen in je tuin natuurlijk! Wij hebben al jaren een voederhuisje dat staat opgesteld tussen twee struiken, zodat de vogels onmiddellijk kunnen wegduiken wanneer ze een huiskat of roofvogel spotten. Onze gasten worden er verwend met een groot assortiment aan pitten en zaden. Dat trekt typische tuinvoegels aan als heggenmus, koolmees, pimpelmees, roodborst en Turkse tortel, maar ook ekster, houtduif en kauw duiken er wel eens op. Ook de huismussen weten dit aanbod te smaken. Soms tel ik er wel 30. En zo veel volk trekt rovers aan. Af en toe wordt er een jonge mus gegrepen door een sperwer. Die

weet ondertussen dat die mussen er bijna altijd zitten.

Ik zou dus proberen om die mussen te fotograferen. Niet eenvoudig. Het duurde een hele tijd voor ze aan mij gewend waren, maar mijn telelens vertrouwden ze al helemaal niet. Telkens ik die in hun richting bewoog stoven ze alle kanten uit. De grootste uitdaging was het om de mussen in vlucht te fotograferen. Ik had eigenlijk net wat te weinig zicht als ze vanuit mijn boerenjasmijn naar de voedertafel vlogen. Uiteindelijk lukte het me na vele honderden opnamen toch om enkele beelden over te houden die gezien mogen worden.

Onze huismussen – ooit zo algemeen dat ze niet eens geteld werden door vogelliefhebbers – zitten ondertussen, net als zoveel andere soorten, in een lastig parket. Volgens de Vlaamse Rode Lijst voor broedvogels ging de huismus er op 10 jaar tijd met 30 % op achteruit. Ook hier niet één enkele oorzaak,

maar een hele reeks. Daken en muren worden te goed geïsoleerd, waardoor mussen geen nestplaats meer vinden onder de pannen. Door het verdwijnen van ruige of verwilderde hoekjes en door het gebruik van landbouwgiften vinden de mussen onvoldoende insecten, ongewervelden en onkruidzaden. Ook de graanakkers, waar ze dol op zijn, worden schaars. Vervangen door mais, of anders zo efficiënt geoogst dat de mussen er letterlijk geen graantje meer mee kunnen pikken... Ze kunnen onze hulp dus echt wel gebruiken.

Ondertussen zit alles nog even op slot. Ook onze nieuwe fototoonstelling konden we nog niet openen. We wachten de beslissingen van de overheid af, maar hopen jullie binnenkort weer in ons bezoekerscentrum te mogen verwelkomen. Houd je goed en vooral gezond!

Tekst & foto's: Freddy Cordy

De huismussen in mijn tuin.

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

Beversesteenweg 369 - Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - Gsm: 0475 688 871
info@davidtshubert.be

Houthandel
Carpentier

Gitsbergstraat 53
8830 Hooglede-Gits
Tel. 051 20 20 04
Fax 051 24 59 52

Biologisch,
seizoensgebonden &
vegetarisch
huiskamerrestaurant
in Torhout.

Meer info en data op
www.rozemarijnenmelisse.be

PROEF EENS VAN EERLIJKE HANDEL

So fair, so good

Oneerlijke
HANDELSREGELS geven
kleinschalige producenten in
het Zuiden geen kansen op de
internationale markt. Laat zien
dat jij het anders wil: **KIES
VOOR EERLIJK.**

ECOLOGISCHE TEELT

is hét antwoord van
kleinschalige boeren
in het Zuiden op
landbouw die energie
en water verslindt.

OXFAM

Wereldwinkels
Gistel: Kerkstraat 5
Lichtervelde: Marktstraat 26
Roeselare: Noordstraat 156
Torhout: Hofstraat 9

www.oxfamwereldwinkels.be

biovita
Torhoutsesteenweg 179
St. Andries Brugge
Maalsesteenweg 299
St. Kruis Brugge
Meensesteenweg 51
Roeselare

Fietstraining met verrassende pauze

Ik fiets graag, maar omdat ik tot de risicogroepen van SARS-CoV-2 (het nieuwe coronavirus) behoor, fiets ik voorlopig niet meer in groep. Dat heeft niet alléén nadelen. Ik kan nu 's morgens heel vroeg starten, bepaal mijn eigen tempo, kan stoppen wanneer ik wil en, ook belangrijk, zie veel meer wat er rondom mij gebeurt. Hoewel het leuk is om in groep te fietsen en de snelheid ook wel wat hoger ligt, moet je voor je eigen veiligheid toch voortdurend alert zijn. Je kan dan niet al te veel rondkijken.

Op Hemelvaartsdag fietste ik via een knooppuntenroute, die ik uitstippelde op www.fietsnet.be, van Meulebeke naar Heuvelland. Een leuke tocht van ongeveer 83 kilometer die ik trouwens al van buiten ken. Een tocht met

glooiende landschappen en pittige hellingen, echt om van te smullen. Het was prachtig weer en ik vertrok vroeg. Niets van autoverkeer, gewoon stilte op de weg. Enkel een paar wielertoeristen die ook alléén reden omwille van de coronatijd.

Het begint al goed in Moorslede met 2 gele kwikstaarten op de weg en een torenvalk die aan het bidden is. Ja, dat mag wel op Hemelvaartsdag. Ook maar één leeuwerik: bitter weinig. Gelukkig hoor ik hier en daar toch enkele grasmussen, met hun haastige, krassende en luide gezang.

Beselare roept iedere keer herinneringen op aan de Heksenstoet, die doorgaat in juli. Weken vooraf staan er bijna in alle voortuinen heksen,

afgebeeld op bezems, op fietsen of zelfs hangend aan de gevel. Kortom: heksen in alle kleuren en vormen. Om er warempel schrik van te krijgen. Verderop passeer je dan vakantiewoning 'd'Heksescheure', wat later bistro 'De Reutel'... Leuke namen toch!

Ik passeer het Polygoonbos en de Nonnenbossen, waar ik meestal spechten hoor tokkelen, zwartkoppen hoor roepen en ook vinken mij verwelkomen met hun lied. Dan is er een klein weggetje dat ook in het parcours van de autorally van Ieper zit: het duikt pijlsnel naar beneden, om dan plots weer zéér steil te klimmen. Oef, efkens naar adem happen.

Dit is echt een prachtig gebied, slingerend tussen weiden links en rechts,

Er zijn maar weinig plaatsen waar je nog zo veel huishwaluwen bij elkaar ziet als in deze kolonie in Zandvoorde (Zonnebeke).

waar er bijna iedere keer een buizerd zit te zonnen op een weidepaal. In Zandvoorde rijd ik een boerderij voorbij waar ik 2, 4, 6, 8, 10 en méér huiszwaluwen rond de gebouwen zie vliegen. Ik gooi onmiddellijk de remmen dicht en maak rechtsomkeer.

Jawadde, op de binnenkoer van die boerderij vliegen er een 15-tal huiszwaluwen. Deze zwaluwen met hun kort gevorkte staart, spierwitte onderzijde, krijtwitte stuit en natuurlijk met hun aangenaam gekwetter zijn echt een spektakel om te zien en te horen.

Nadat ik enkele keren "hallo" roep, komen de bewoners tevoorschijn, verbaasd om een 'coureur' met helm, zonnebril en korte broek aan te treffen op hun erf. Nadat ik hen proficiat wens met hun kolonie huiszwaluwen, begint de dame 'los' te komen. Ze vertelt me dat die huiszwaluwen ieder jaar in groten getale terugkeren naar hun broedplaats, met soms tot 15

nesten onder de dakgoot. Haar man is niet zo gelukkig met dit massale bezoek van die vogels. De bevolering bij de achterdeur ligt vol uitwerpselen.

Wanneer ik hen vertel dat zwaluwen trekvogels zijn die overwinteren in tropisch Afrika en dat ze in de lucht wel duizenden vliegen en muggen vangen, krijg ik toch de indruk dat de vrouw des huizes wel blij is dat ze terug zijn. Maar ik beloof ze ook dat er mestplankjes gemonteerd worden onder de nesten, zodat hun plankier proper blijft.

Na een 20-tal minuten zet ik mijn fietstocht verder; een tandje hoger om mijn 'verloren tijd' in te halen.... Maar neen, grapje. Ik heb een prachtige pauze gehad, heb genoten van dit sierlijke schouwspel en ben blij die mensen iets bijgebracht te hebben over hun zomergasten.

Thuis neem ik contact op met Isabel Lemahieu van de West-Vlaamse afde-

ling van Vogelbescherming Vlaanderen. Zij bezorgt de eigenaars infoblaadjes zodat ze heel wat meer te weten komen over deze langeafstandsvliegers. Maar Isabel kent natuurlijk ook meer dan genoeg vrijwilligers die een handje kunnen helpen bij het ophangen van mestplankjes. Ondertussen hebben zij en handige harry Dirk Wybo al een 6-tal plankjes gemonteerd, tot grote tevredenheid van de eigenaars. Het materiaal wordt trouwens betaald door Regionaal Landschap Westhoek, waarvoor dank.

Hopelijk kunnen we daar later, op een zomerse avond, eens een wandeling organiseren. Dan houden we daar halt en genieten we van deze zomergasten. En laten we in deze droge en warme tijden eindigen met een gepast citaat, dat meer dan welkom zou zijn: "Vliegen de zwaluwen laag, nadert een regenvlaag".

Tekst: Willy De Ruyter

Foto: Isabel Lemahieu

ZORG VOOR DE NATUUR PLAATS EEN FIJNSTOFFILTER

FIJNSTOFFILTER - POLVO (OEKOTUBE)

Broucke investeert voor een betere luchtkwaliteit in België. Door de fijnstoffilter van Oekotube kunnen we 95% van het fijnstof uit de rook filteren via ionisatie. Ontdek waarom een Polvo fijnstoffilter van Oekotube een must is voor uw haard.

VOORDELEN

- Het creëert geen trekvermindering voor uw schouw, want het enige dat zich in uw rookkanaal bevindt is een elektrode van 1,6 m.
- Het filtert fijnstof efficiënter dan goedkopere fijnstof-filters. Met de Polvo / Oekotube filter zal 95% van de fijnstofdeeltjes uit uw rook verdwijnen.
- Gemakkelijk in onderhoud. De schoorsteenborstel kan gemakkelijk de elektrode aan de kant duwen zodat uw rookkanaal perfect kan gekuist worden.
- Weinig verbruik: 30 W wanneer de fijnstoffilter werkt en 1 W in de stand-by fase is. Het toestel zal bij detectie van warmte automatisch aanschakelen.
- De filter kan worden gebruikt voor een toestel tot 40 kW.
- Er zijn geen structurele veranderingen nodig in uw woning. Onze Polvo fijnstoffilter kan bovenop uw schouw geplaatst worden.
- Alle fijnstofdeeltjes worden gefilterd, zelfs de kleinste PM1-deeltjes.

BROUCKE
Tulikivi & KachelCenter

Roeselarestraat 92 | 8600 Esen | 0495 680 962
Meulebeeksesteenweg 12 | 8700 Tielt | 051 438 252

www.broucke.be

Neem
contact op
voor
meer info

Wandel een hele zomer lang mee met 'Ontdek-je-Plekje' 2020

In juli en augustus verkennen we voor het 32e jaar op rij de mooiste en natuurrijkste plekjes in de streek. Elke woensdagavond in juli en augustus, om 19.30 u., neemt een natuurgids je mee op sleeptouw voor een wandeling van ongeveer twee uur.

Omwille van de coronamaatregelen moeten we dit jaar vragen om vooraf in te schrijven via onze website www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg. De andere veiligheidsmaatregelen vind je op pagina 18 van deze 'knotwilg'.

Dit jaar bezoeken we volgende gebieden:

Woensdag 1 juli: 'Virgo Fidelis' en het Groenhovebos (Torhout)

- Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout).

Diocesaan Centrum Groenhove, beter bekend onder de oude naam 'Virgo Fidelis', is eigenaar van ruwweg 1/3e van het Groenhovebos. Dit deel van het bos was gesloten voor het grote publiek, tot er begin 2010 een publiek wandelpad werd geopend. Ondertussen maakte Zuster Marie-Dominique, die het dagelijkse bosbeheer verzorgt, er een bosleerpad van. Je wordt er ingelicht over de verschillende bossoorten en vormen van bosbeheer (esdoornbos, hakhout, middelhout, ...), over bijzondere bomen (bv. de Douglasspar), over de verschillende biotopen en hun natuurwaarde (dood hout, natte ruigte, rabatten, voormalig zwemdok, ...) en over de rijke geschiedenis van de beken en dreven. Een mooi initiatief dat je in contact brengt met alle facetten van dit waardevolle bos.

Woensdag 8 juli: De Hoge Dijken (Oudenburg)

- Afspraak bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg.

We nemen je mee op verkenning in 'De Hoge Dijken', beter gekend als de 'Roksempuut'. Dit domein van 52 hectare ontstond door zandwinning bij de aanleg van de autoweg Jabbeke-Veurne (1973-1976) en groeide al snel uit tot een natuurplek. "Zand?", hoor ik je vragen. Hoe is dat daar terechtgekomen? Een wandeling rond de Roksempuut laat je kennis maken met een heel scala aan zang- en watervogels, zoals de meeuwen die er 's avonds in groten getale toekomen om te overnachten. Maar waarom doen ze dat? De zee is toch niet zo ver? En wist je dat dit gebied al héél lang geleden bewoond werd? We zitten dan ook niet ver van het castellum van Oudenburg. Je weet wel, dat met die Romeinen. Je merkt het al: genoeg om te ontdekken tijdens een zomerse avondwandeling. Ga mee op stap en wie weet zien we nog een Romein, een achterblijvertje. :-)

Woensdag 15 juli: Zuidflankwandeling (Ichtegem)

- Afspraak bij Danny De Jaegher, Vinkensveldstraat 9 in Ichtegem.

Aan de zuidrand van het Wijnendaleplateau, op de grens van Ichtegem, Koekelare en Kortemark, is het prachtig wandelen. De bossen van Edewalle nodigen uit voor een bezoekje en de weidse vergezichten voeren ons tot aan Ieper en het Heuvelland. Als toetje is er een bezoek aan de enige echte Koekelaarse wijngaard langs de Port-

weg. Wat kan je nog meer verwachten van een woensdagavondwandeling?

Woensdag 22 juli: de broeken van Werken (Kortemark)

- Afspraak op de brug over de Handzamevaart in Steenstraat in Werken (Kortemark), net ten zuiden van het kruispunt met de Calfoortstraat. Bij nat weer breng je best je laarzen mee en een verrekijker is ook een meerwaarde.

Wandelen is ook genieten van natuur en omgeving, en dat is zeker het geval tijdens deze landschapswandeling.

Bruin blauwtje in 'De Swal'.
Foto: Danny Deschacht.

Onder begeleiding van een natuurgids ontdekken we dit gebied met zijn graasweiden, knotwilgrijen en sloten. Kortom, een oase van rust. Bovendien herbergt dit valleigebied van oudsher een bijzonder rijke fauna en flora. Het is dan ook aangeduid als één van de Vlaamse 'vogelrichtlijngebieden'.

Woensdag 29 juli: d'Aertrycke (Torhout)

- Afspraak op de parking van d'Aertrycke, Zeeweg 42 in Torhout.

Wat is er romantischer dan een avondwandeling in een kasteeltuin? Provinciedomein d'Aertrycke of 'de Maeres' is daar een uitgelezen plek voor. Bekijk zijn prachtige collectie exotische bomen, geniet van de weerspiegeling van het romantische neo-renaissancekasteel in de vele vijvers of luister naar de avonddrust in het duisterende bos. Je vindt er statige mammoetbomen, moerascypressen en tulpenbomen. Op het water wilde eenden, Canadese ganzen en witte zwanen. Verderop in het park en de aansluitende bossen veel wilde planten en dieren. Stuk voor stuk redenen om deze wandeling in dit prachtige park- en bosgebied niet te missen.

Woensdag 5 augustus: het arboretum (Koekelare)

- Afspraak aan de ingang in de Bovekerkestraat in Koekelare. Neem bij het kruispunt Bovekerkestraat / Provinciebaan (N363) de richting Bovekerke. Na 190 m. vind je rechts de (kleine!) parking en de toegang van het arboretum. Is deze parking volzet, dan kan je terecht op de parking van het Koekelarebos. Rijd opnieuw naar het kruispunt Provinciebaan / Litterveldstraat, steek over en volg de Litterveldstraat. Na 150 m. vind je de parking rechts, aan een onverharde weg.

We gaan op stap in het enige West-Vlaamse arboretum, dat van Koekelare. Je kan er boomsoorten van over de hele wereld bewonderen, waaronder heel wat bijzondere den- en sparren.

Woensdag 12 augustus: de Keiberg en de Weidestraat (Ichtegem)

- Afspraak bij het gemeentelijke Sportcentrum, Keibergstaat 30 in Ichtegem.

We nemen je mee naar de Keiberg, de noordelijke flank van het Wijnendaleplateau die hier ruim 20 m boven het landschap uitsteekt. Je vindt hier ook nog enkele leuke paden en wegen, overblijfselen van het uitgebreide netwerk aan 'trage wegen' dat deze helling ooit doorkruiste.

Woensdag 19 augustus: het Rozendaal Wandelpad (Ichtegem)

- Afspraak op de parking van salons De Vrede, Moerdijkstraat 94 in Ichtegem.

In de loop der jaren is deze wandeling een klassieker geworden. Het mooie drevengebied rond kasteel Rozendaal nodigt uit voor een zomerse avondwandeling. We gaan er op zoek naar de restanten van de vroegere heide en bewonderen de nieuw aangeplante hagen en heggen. Wie de Rozendaalwandeling leerde kennen, komt er zeker nog eens terug.

Woensdag 26 augustus 18.30 u.: 'De Swal' & zomers etentje (Koekelare)

- Afspraak aan café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Inschrijven voor het etentje achteraf kan tot en met zaterdag 22 augustus door 16 euro per persoon over te schrijven naar rekening-

Groene Rietcicade in 'De Swal'.
Foto: Danny Deschacht.

nummer **BE47.9733.8607.4380**
van Natuurpunt Ruidenberg met de vermelding 'etentje 26/8', of door contante betaling bij een van de bestuurders.

Als afsluiter van onze reeks 'Ontdekje-Plekje'-zomerwandelingen verkennen we traditiegetrouw het mooiste deel van de Koekelarebergwandeling. We vertellen je over de ontstaansgeschiedenis van dit plateau terwijl we in de verte onze kustlijn en de West-Vlaamse 'bergen' zien. Daarna dalen we weer af naar onze eigenste 'Swal' met zijn bijzondere planten.

Aansluitend kan je aanschuiven voor een etentje in 'De Klyteput'. Op het menu: een aperitiefje (kan met of zonder alcohol), gegrild varkensvlees (côte à l'os met aardappelen en groenten) of een vegetarische schotel en als dessert is er lekker roomijs van 't Dischhof.

Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).
Organisatie: NP RUIDENBERG

WELKOM IN HET PROVINCIAAL BEZOEKERSCENTRUM **DE BLANKAART**

BUBBELZOMEREN IN DE BLANKAART
zie www.blankaart.be

EXPO VEENEIKKUNST
van 29 juni tot 23 augustus

TENTOONSTELLING 'PALING IN 'T ROOD'
van 24 augustus tot 30 november

NATUUR@ELIER VOOR KINDEREN
woensdag 23 september

Voor meer info, inschrijven nieuwsbrief en nieuwe
openingsuren: www.blankaart.be

Provinciaal Bezoekerscentrum De Blankaart
Iepersteenweg 56, 8600 Woumen, blankaart@west-vlaanderen.be - 051 54 59 48
www.blankaart.be
f westvlaanderen @provincie_wvl @provinciewvl

0496 88 42 41 - info@fullenergy.be
Rondevijverstraat 5 - 8820 Torhout

Plaats dit jaar nog
zonnepanelen, je steunt
hierbij natuurspunt en je
meter blijft 15 jaar
achteruit draaien!

Bezoek zeker onze
facebook.

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw is een regionaal samenwerkingsverband tussen 4 Natuurpuntafdelingen, 2 Natuurpuntkernen, 1 onafhankelijke vereniging en een aantal werkgroepen. 'De knotwilg' is het kwartaalijdschrift van onze vereniging. NP MWV vzw is erkend en wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen

- Secretariaat & zetel NP MWV
- Adres: Torhoutstraat 66, 8810 Lichtervelde
- Tel. secretariaat: 051/700.695
- E-mail secretariaat: peterlemmens@natuurpunt.be
- Het secretariaat is in principe alle weekdays open van 9 - 12 u. en 13 - 16 u., maar neem zo mogelijk vooraf contact op om verrassingen te vermijden. Andere dagen en uren op afspraak.
- Rek. nr.: BE53.9731.7610.5453.
- Website: www.natuurpunt.be/natuurpunt-midden-west-vlaanderen
- Contactpersoon
- Tel. erevoorzitter: 051/589.418
- E-mail erevoorzitter: pollentiergeorges@outlook.com

Aangesloten natuurverenigingen

Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw

Koenraad Blontrock (059/250.697 - koenraad.blontrock@gmail.com).
Rek. nr.: BE82.0682.0550.8368

Natuurpunt Mandelstreek

(Hooglede - Roeselare - Ledegem - Moorslede - Staden)
Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be).
www.natuurpuntmandelstreek.be
Rek. nr.: BE51.9799.6273.0762

Natuurpunt kern de Reiger (Moorslede)

Jean-Pierre Vandamme (051/771.213 - jeanpierrevandamme@skynet.be).
Rek. nr.: BE82.4664.3681.6168

Natuurpunt kern Groot-Staden (Staden)

Ivan Bruneel (0496/365.628 - natuurpuntgrootstaden@gmail.com).
Rek. nr.: BE87.9733.5278.5394

Natuurpunt Ruidenberg (Ichtegem - Koekelare - Kortemark)

Georges Pollentier (051/589.418 - Pollentiergeorges@outlook.com)
www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg
Rek. nr.: BE47.9733.8607.4380

Natuurpunt Torhout

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)
www.natuurpunt.be/natuurpunt-torhout
Rek. nr.: BE69.9733.8345.7505

Ruimte (Diksmuide)

Jef Dumoulin (051/500.866 - jef.dumoulin@skynet.be)
Rek. nr.: BE47.0680.6704.2080

Aangesloten thematische werkgroepen

Amfibieënwerkgroep (NPM)

Martine Lakiere (0479/780.002 - martine.lakiere@telenet.be)

Beheerteam Torhout (NPT)

Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Natuurfotografen Hoge Dijken (NPGO&HD)

Patrick Pottier (059/709.604 - patrick.pottier@telenet.be)
www.nfhd.be

Natuur.werkgroep Torhout

(amfibieën, reptielen, vogels, zoogdieren - NPT)
Geert Carette (050/215.483 - geert.carette@skynet.be)

Steenuilwerkgroep Mandelstreek (NPM)

Ludo Momerency (051/225.280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreek.be)

Uilenwerkgroep Hoge Dijken (NPGO&HD)

Dirk Peene (059/267.802 - dirk.peene@eandis.be)

Vogelwerkgroep (NPM)

Johan Bostoen (0475/381.084 - johan.bostoen@gmail.com)

Werkgroep Trage Wegen (NPT)

Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Zoogdierenwerkgroep (NPM)

Michael Parmentier (0483/638.090 - michael.parmentier@hotmail.com)

Zwalimop (zwammen, lichenen, mossen, planten - NPM)

Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be)

Vragen over ons privacybeleid? Neem contact op met het secretariaat.

Natuurgebieden

Bourgognepolders (Oudenburg)

Dirk Anseeuw (051/581.122 - dirkanseeuw@hotmail.com)

Groenhove (Torhout)

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)

Kleiputten (Rumbeke)

Piet Desmet (051/225.852 - natuur:mandelstreek@gmail.com)

Moerasje (Torhout)

Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Snipgate (Gistel)

Koenraad Blontrock (059/250.697 - koenraad.blontrock@gmail.com).

Swal (Koekelare)

Georges Pollentier (051/589.418 - Pollentiergeorges@outlook.com)

De Vijfwegenpoel (Poelkapelle/Staden)

Ivan Bruneel (0496/365.628 - ivan.bruneel@telenet.be)

Waterdambosje (Moorslede)

Steven Nuytten (0477/446.772 - steven.nuytten@telenet.be)

Zwaanhoek (Oudenburg)

Marc Deknock (059/265.068 - marc.deknock@telenet.be)

Lid worden?

Een lidmaatschap kost 30 euro en als lid krijg je 4 x per jaar 'de knotwilg' én het 'Natuurblad' in je bus. Als extraatjes ben je verzekerd tijdens alle Natuurpunt-activiteiten én krijg je korting in de Natuurpuntwinkel en bij tal van partners. (Zie www.natuurpunt.be/voordelen). Wie voor het eerst lid wordt, krijgt een welkomstpakket met o.m. de prachtige Natuurpunt fiets- en wandelgids.

Woon je in Gistel, Hooglede, Ichtegem, Koekelare, Kortemark, Ledegem, Moorslede, Oudenburg, Roeselare, Staden of Torhout? Schrijf dan 30 euro over naar rek. nr. BE17.2300.0442.3321. Of bespaar Natuurpunt een hoop administratieve kosten door een domiciliëringsoverdracht in te vullen op www.natuurpunt.be > lid worden. Woon je in een andere gemeente? Neem dan contact op met het secretariaat.

Abonnement?

Ben je al lid van een andere Natuurpuntafdeling, dan kan je ook een abonnement nemen op 'de knotwilg' alleen. Schrijf 10 euro over naar rekeningnummer BE53.9731.7610.5453 en vermeld daarbij 'abonnement DK'.

Digitale nieuwsbrief 'De Groene Flits'.

Neem contact op met het secretariaat.

Redactieraad en eindredactie

Raad van bestuur & secretariaat.

Vormgeving en druk

Opmaak door MR-PRINT.BE, 0495/789.474, info@mr-print.be
Druk door Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
Papier met EU-Ecolabel en ECF- en FSC-certificaat.

Oplage 2.995 exemplaren

Steun onze projecten

Storten kan op rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met de vermelding 'gift aan' en het projectnummer van jouw keuze. Voor schenkingen vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest.

BOURGOGNEPOLDER - 5554	GROENHOVE - 5580
MANDELSTREEK - 3567	SNIPGATE - 5562
VIJFWEGENPOEL - 5587	ZWAANHOEK - 5539
WATERDAMBOSJE - 5594	FONDS NP MWV - 4029

Steenuilwerkgroep - GEW-2492 op rekeningnummer BE12.2300.5247.4592 van Natuurpunt Studie vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Een ziek of gekwetst dier gevonden?

Kijk op www.voc-bulskampveld.be (VOC Beernem, tel. 050/790.959) of www.vogelopvangcentrum.be (VOC Oostende, tel. 059/806.766).

ACTIVITEITENKALENDER NATUURPUNT MIDDEN-WEST-VLAANDEREN (NP MWV)

Activiteiten van Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw (NPGO&HD), Natuurpunt Mandelstreke (NPM), Kern De Reiger (NPKDR), Kern Groot-Staden (NPKGS), Natuurpunt Ruidenberg (NPR), Natuurpunt Torhout (NPT), Ruimte Diksmuide (RD) én externen.

Datum	Uur	Activiteit	Organisatie
Tot di. 18 aug.		3e Fotozoektocht van Natuurpunt Torhout-	NPT
Wo. 1 juli	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: 'Virgo Fidelis' en het Groenhovebos	NPR
Van za. 4 t.e.m. zo. 26 juli		'De Grote Vlindertelling' van Natuurpunt	NP
Za. 4 juli	om 8.30 u.	Libellen en vlinders in De Palingbeek	NPM
Zo. 5 juli	om 14.00 u.	Stadswandeling	NPT
Zo. 5 juli	om 14 u.	Zwaluwenfietstocht in Vijfwegen	NPKGS
Di. 7 juli	om 9 u.	Weekwerkdag in het Groenhovebos	NPT
Wo. 8 juli	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: De Hoge Dijken	NPR
Zo. 12 juli	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 12 juli	om 16 u.	De Swal & de Koekelareberg	NPR
Wo. 15 juli	om 19.30 u.	'Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: Zuidflankwandeling	NPR
Wo. 22 juli	om 19.30 u.	'Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: de broeken van Werken	NPR
Wo. 29 juli	om 19.30 u.	Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: d'Aertrycke	NPR
Zo. 2 aug.	om 10 u.	Wandeling over het Fonteypad	NPT
Di. 4 aug.	om 9 u.	Weekwerkdag in het Groenhovebos	NPT
Wo. 5 aug.	om 19.30 u.	Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: het arboretum	NPR
Za. 8 aug.	om 9 u.	Zomerwerkdag in 'De Kleiputten'	NPM
Zo. 9 aug.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Wo. 12 aug.	om 19.30 u.	Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: de Keiberg en de Weidestraat	NPR
Vr. 14 aug.	vanaf 12.30 u.	Natuurpuntstand op 'Lokaal'	i.s.m. NPM
Wo. 19 aug.	om 19.30 u.	Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling: het Rozendaal Wandelpad	NPR
Za. 22 aug.	om 14 u.	Vlinderwandeling in 'De Vierkaven'	NPKDR
Wo. 26 aug.	om 18.30 u.	Ontdek-je-plekje'-natuurwandeling 'De Swal' & zomers etentje	NPR
Za. 29 aug.	om 20 u.	'Nacht van de vleermuis' in het Sterrebos	NPM
Za. 5 sep.	om 13.30 u.	Beheerwerkdag in het Waterdambosje	NPKDR
Di. 8 sep.	om 9 u.	Weekwerkdag in het Groenhovebos	NPT
Di. 8 sep.	om 19.30 u.	Start cursus sporenplanten met Hans Vermeulen	NPM
Zo. 13 sep.	om 8.30 u.	Daguitstap naar de Dudzeelse Polder	NPM
Zo. 13 sep.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 13 sep.	om 14.30 u.	Wandeling Heideveldje en Koekelarebos	NPR
Zo. 20 sep.	om 10 u.	Beleef de najaarstrek in 'De Kleiputten'	NPM
Di. 22 sep.	om 19.30 u.	Start cursus 'paddenstoelen voor beginners'	extern
Za. 26 sep.	om 9 u.	Start cursus Natuurgids	NP MWV
Zo. 27 sep.	om 10 u.	Herfst op komst	NPT
Di. 6 okt.	om 9 u.	Weekwerkdag in het Groenhovebos	NPT
Za. 10 okt.	om 8 u.	Controle slaapmuizenkasten	i.s.m. NPT
Za. 10 okt.	vanaf 13.30 u.	'Repair Café' met Torhout Content	i.s.m. NPT
Za. 10 okt.	om 19 u.	'Nacht van de duisternis': 'De Vufwegen in d'n doenkre'	NPKGS
Zo. 11 okt.	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 11 okt.	om 14.30 u.	Wandeling in het arboretum	NPR
Za. 17 okt.	om 14 u.	'Dag van de Trage Weg': op ontdekking in en rond Don Bosco	NPT

Verdere info en praktische afspraken vind je middenin deze 'knotwilg'.
De laatste info & eventuele wijzigingen vind je terug in onze gratis maandelijkse nieuwsbrief 'De Groene Flits'.
Geïnteresseerd? Stuur een mailtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be.